

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU**

Poznań, 9 października 2026 roku

UNP: 3001-26-186210

Znak sprawy: **3001-IWW1.0921.3.2026**

Pani

Anna Wiernowska

Naczelnik Pierwszego Wielkopolskiego
Urzędu Skarbowego w Poznaniu
Plac Cyryla Ratajskiego 5
61-726 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE	
Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2026, poz. 158).	
Nazwa i adres kontrolowanego urzędu	
30071 Pierwszy Wielkopolski Urząd Skarbowy w Poznaniu Pl. Cyryla Ratajskiego 5, 61-726 Poznań	
Naczelnik kontrolowanego urzędu	
Pan Marcin Czaiński (w okresie od 1.02.2022 r. do 14.03.2024 r.), Pani Anna Wiernowska (powołana 15.03.2024 r. do nadal).	
Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli	
Nr 3/2026 z 28 stycznia 2026 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu. Nr 13/2026 z 25 marca 2026 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.	
Wpis do książki kontroli	
Kontrola w trybie zwykłym wpisana pod pozycją nr 1/2026.	
Koordynator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
–	
Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
1.	Małgorzata Kozłowska – główny ekspert skarbowy
Data rozpoczęcia czynności kontrolnych	4 lutego 2026 r.
Data zakończenia czynności kontrolnych	29 maja 2026 r.

Zakres kontroli	
Przedmiot kontroli	Prawidłowość prowadzenia postępowań podatkowych i czas ich trwania, ze szczególnym uwzględnieniem wydawania decyzji pod koniec okresu przedawnienia zobowiązania podatkowego lub po tym okresie, w latach 2023-2024.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2024 r. Badaniem zostały objęte również zdarzenia i dokumenty wcześniejsze lub późniejsze, gdyż miały związek z przedmiotem kontroli.
Kontrolowany obszar działalności	
Orzecznictwo Kontrola	
Cel kontroli	
Ocena prawidłowości podejmowanych działań w toku prowadzonych postępowań podatkowych i czasu ich trwania, ze szczególnym uwzględnieniem wydawania decyzji pod koniec okresu przedawnienia zobowiązania podatkowego lub po tym okresie, w latach 2023-2024.	
Ocena skontrolowanej działalności	
Pozytywna z nieprawidłowościami.	
DOKONANE USTALENIA FAKTYCZNE	

I. Przedmiot kontroli

1. Weryfikacji i ocenie poddano:

- Terminowość wszczęcia postępowania podatkowego po zakończonej kontroli podatkowej.
- Terminowość podejmowanych czynności.
- Zastosowanie instytucji zabezpieczenia na majątku podatnika przyszłych zobowiązań podatkowych w przypadku zaistnienia uzasadnionej obawy niewykonania zobowiązań podatkowych.
- Kierowanie zawiadomień o naruszeniu przepisów prawa podatkowego.
- Prawidłowość prowadzenia postępowania podatkowego – zachowanie procedur.
- Prowadzenie metryki sprawy.
- Terminowość i poprawność obsługi dokumentów wymiarowych w systemie POLTAXPLUS.

2. Sprawy organizacyjne:

W kontrolowanej jednostce Naczelnikiem Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu byli:

- p. Marcin Czaiński (w okresie od 1.02.2022 r. do 14.03.2024 r.),
- p. Anna Wiernowolska (powołana 15.03.2024 r. do nadal).

Pion Orzecznictwa (SZNP) nadzorowany jest od 8.03.2017 r. przez II Zastępcę Naczelnika p. Edytę Tomczak. Natomiast:

- a) Pierwszy Dział Podatków Dochodowych i Podatku od Towarów i Usług oraz Podatków Majątkowych i Sektorowych (SPP-1) kierowany był i jest nadal przez p. (..) (p.o. kierownika działu w okresie od 1.09.2021 r. do 31.03.2024 r.; od 1.04.2024 r. kierownika działu),
- b) Drugi Dział Podatków Dochodowych i Podatku od Towarów i Usług oraz Podatków Majątkowych i Sektorowych (SPP-2) kierowany był i jest nadal przez p. (...) (od 15.10.2018 r.).

W kontrolowanym okresie (tj. od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2024 r.) w US funkcjonowały dwa regulaminy organizacyjne:

- Zarządzenie Nr 161/2022 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 19 października 2022 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Pierwszemu Wielkopolskiemu Urzędowi Skarbowemu w Poznaniu
- Zarządzenie Nr 33/2023 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 20 marca 2023 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Pierwszemu Wielkopolskiemu Urzędowi Skarbowemu w Poznaniu.

W zakresie organizacji pracy komórek merytorycznych prowadzących postępowania podatkowe Naczelnik Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu wyjaśnił, że postępowania podatkowe w jednostce prowadzone są równolegle w dwóch komórkach wymiarowych: SPP-1 i SPP-2. Obie komórki realizują tożsame zadania. Oprócz prowadzenia postępowań podatkowych będących następstwem przeprowadzonych kontroli podatkowych komórki te realizują wiele zadań z zakresu orzecznictwa oraz wymiaru podatku, takich jak:

- analiza złożonych korekt deklaracji/zeznań w efekcie przeprowadzonej kontroli podatkowej,
- prowadzenie postępowań podatkowych w zakresie ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego w podatku od towarów i usług (dalej też VAT),
- prowadzenie postępowań podatkowych w zakresie stwierdzenia nadpłaty w podatkach dochodowym od osób prawnych (dalej też CIT), dochodowym od osób fizycznych (dalej też PIT), podatku od czynności cywilnoprawnych (dalej też PCC) oraz VAT,
- realizacja wniosków o split payment,
- prowadzenie postępowań podatkowych w zakresie stwierdzenia nadpłaty w zryczałtowanym podatku od dochodów spółek (dalej też CIT estońskim - inicjowane wnioskami komórki SAS-3),
- prowadzenie postępowań podatkowych w sprawie ustalenia sankcji w opłacie od środków spożywczych (dalej też opłacie cukrowej) i opłacie od napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych (dalej też opłacie alkoholowej) - inicjowane wnioskami komórki SAS-3,
- postępowania podatkowe z wniosków podatników w sprawie ograniczenia poboru zaliczek na podatek CIT,
- realizowanie wniosków o pomoc prawną innych organów podatkowych,
- obsługa techniczna decyzji wydawanych przez Naczelników Urzędów Celno-Skarbowych,
- przekazywanie informacji innym organom,
- zawiadamianie podatnika w trybie art. 70c Ordynacji podatkowej na zlecenie innych organów.

W kontrolowanym obszarze organizacja pracy przebiega w następujący sposób:

1. Po przekazaniu protokołu kontroli podatkowej przez komórki kontroli podatkowej (SKP-1, SKP-2) protokół podlega wstępnej weryfikacji pod kątem właściwości miejscowej podatnika, reprezentacji podmiotu, aktualności wpisu do KRS, stwierdzonych nieprawidłowości, złożonej wskutek kontroli podatkowej korekty deklaracji.

2. Po wstępnej analizie, kierownik komórki SPP-1 lub SPP-2 zapoznaje się z treścią protokołu kontroli i przypisuje sprawę konkretnemu pracownikowi komórki. Dekretacja uzależniona jest od obciążenia pracą poszczególnych pracowników w danym momencie, w szczególności pod kątem realizacji miernika DI.CWP (w latach 2023 i 2024 nazywany miernikiem DI.CWP - czas trwania postępowań podatkowych wszczętych na wnioski podatnika).
3. Protokół kontroli podatkowej jest rejestrowany w systemie SZD w danej komórce (rejestr 4020) oraz w ręcznym rejestrze prowadzonym wspólnie dla obu komórek, gdzie pracownik odpowiedzialny za sprawę potwierdza odbiór sprawy swoim podpisem.
4. Każda sprawa jest bezpośrednio omawiana przez kierownika komórki z pracownikiem odpowiedzialnym za prowadzenie sprawy. Ustalany jest wówczas sposób działania.
5. W przypadku złożenia wskutek kontroli podatkowej korekty deklaracji/zeznania, która uwzględnia ustalenia kontrolujących, pracownik dokonuje nie tylko jej analizy, ale weryfikuje również dokonane przez podatnika wpłaty podatku oraz kwestię przekazania zawiadomienia do KKS. Na dokonanie ww. analizy pracownik ma trzy miesiące od czasu otrzymania protokołu kontroli. Sporządzona analiza podlega weryfikacji i akceptacji przez kierownika komórki.
6. W sytuacji, gdy protokół kontroli dotyczy podatku VAT, na tym etapie, badana jest zasadność/odstąpienie od wszczęcia postępowania podatkowego w zakresie ustalenia dodatkowego zobowiązania w podatku VAT (sankcja na podstawie art. 112b i dalsze ustawy o VAT).
7. Postanowienie o wszczęciu postępowania podatkowego, niezwłocznie po jego wysłaniu, podlega wprowadzeniu do systemu Poltax plus, a po jego doręczeniu podlega zatwierdzeniu w tym systemie przez tego samego pracownika.
8. Jeśli wskutek przeprowadzonej kontroli podatkowej nie została złożona korekta deklaracji, wszczęte zostaje postępowanie podatkowe. Wydanie postanowienia, zgodnie z przepisem art. 165b ustawy O.p., następuje w terminie nie przekraczającym 6 miesięcy od daty zakończenia kontroli podatkowej.
9. W każdej sprawie wymiarowej, na bieżąco weryfikowana jest kwestia ewentualnego przedawnienia zobowiązania podatkowego. Każdy z pracowników prowadzących postępowanie jest odpowiedzialny za analizę i bieżący monitoring pod tym kątem. Jeśli czynności w powyższym zakresie nie zostały podjęte, na tym etapie dokonuje tego pracownik prowadzący postępowanie. Podobnie z zawiadomieniem w trybie art. 70c ustawy O.p. - pracownik pozostaje w bieżącym kontakcie z komórką KKS lub prokuratorem.
10. W toku prowadzonego postępowania wszystkie pisma podlegają weryfikacji i akceptacji przez kierowników komórek, zgodnie z upoważnieniami. Wyjątek stanowi działanie w trybie art. 193 ustawy O.p. (sporządzenie protokołu badania ksiąg). W tej sytuacji, stosownie do posiadanych uprawnień, czynności tej dokonuje pracownik odpowiedzialny za prowadzenie postępowania. Przyjęta została zasada, że czynności dokonuje łącznie dwóch pracowników, posiadających stosowne upoważnienia.
11. W przypadku konieczności sporządzenia postanowienia w trybie art. 140 ustawy O.p., podlega ono wstępnej akceptacji przez kierownika komórki, a następnie jest podpisane przez zastępcę NUS odpowiedzialnego za pion orzecznictwa. Jeśli postępowanie trwa dłużej niż 1 rok, ww. postanowienie po akceptacji zastępcy NUS, podlega weryfikacji i akceptacji przez NUS.
12. Jeśli analiza materiału dowodowego wskazuje na konieczność umorzenia prowadzonego postępowania, kwestia ta omawiana jest z zastępcą NUS, odpowiedzialnym za pion orzecznictwa, radcami prawnymi urzędu oraz ostatecznie z NUS, który podpisuje takie rozstrzygnięcia.

13. Projekt decyzji przekazywany jest kierownikowi komórki. Jeśli projekt decyzji dotyczy wielkości uszczuplenia, które wykracza poza jego uprawnienia, w dalszej kolejności jest przekazywany do zastępcy NUS, odpowiedzialnego za pion orzecznictwa lub Naczelnikowi US.

14. Przed wydaniem decyzji lub zaraz po, pracownik odpowiedzialny za sprawę analizuje ją pod kątem kwoty, w kontekście wystąpienia lub nie do SEW z wnioskiem o nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności. Jeśli kwota nie przekracza 100 000,00 zł, przygotowuje odstąpienie, sporządzając stosowną adnotację, która podlega weryfikacji i akceptacji kierownika komórki SPP. Jeśli kwota jest wyższa niż 100 000,00 zł, stosowny wniosek przekazuje do kierownika komórki SEW.

15. Wydana decyzja podlega niezwłocznemu wprowadzeniu do Poltax plus. Jej zatwierdzenie w tym systemie następuje po otrzymaniu przez pracownika ZPO (po doręczeniu decyzji).

16. Wszystkie sprawy pokontrolne, procedowane w SPP na etapie od wszczęcia do zakończenia, podlegają bieżącej analizie pod kątem zasadności dokonania zabezpieczenia zobowiązania podatkowego, gdyż analiza w tym zakresie po raz pierwszy - co do zasady - następuje już na etapie prowadzonej kontroli podatkowej. W przypadku, gdy decyzja o zabezpieczeniu została wydana, pracownik prowadzący sprawę jest zobowiązany pozyskać i posiadać w aktach kopię ww. decyzji wraz z dowodem jej doręczenia oraz dokumentów Zarządzenia Zabezpieczenia i ich doręczenia.

17. Po wydaniu decyzji wymiarowej sprawa jest analizowana pod kątem zastosowania przerw w naliczaniu odsetek, stosownie do przepisu art. 54 ustawy O.p. Z powyższej analizy pracownik odpowiedzialny na prowadzenie postępowania sporządza adnotację służbową, która podlega weryfikacji i akceptacji przez kierownika komórki SPP.

II. Ustalenia:

Na próbę kontrolną wybrano akta poniższych spraw, z zakresu:

- PIT-Płatnik

1) (...) (sygnatura (...))

2) (...) (sygnatura (...))

- CIT

3) (...) (sygnatura (...))

4) (...) (sygnatura (...))

- VAT

5) (...) (sygnatura (...))

6) (...) (sygnatura (...))

7) (...) (sygnatura (...))

8) (...) (sygnatura (...))

9) (...) (sygnatura (...))

10) (...) (sygnatura (...))

1. Ilość spraw

Stwierdzono, że w obu komórkach SPP w 2023 r. prowadzono 97 postępowań podatkowych; wszczęto 44 postępowania i zakończono 31 postępowań podatkowych.

Odpowiednio, w 2024 r. prowadzono 71 postępowań podatkowych; wszczęto 19 postępowań i zakończono 36 postępowań podatkowych.

2. Informacje w sprawie wydanych postanowień o wszczęciu postępowania

W badanym okresie nie stwierdzono sytuacji polegającej na wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania podatkowego z naruszeniem przepisu art. 165b ustawy O.p. tj. w terminie późniejszym niż 6 miesięcy od daty zakończenia kontroli podatkowej (zgodnie z informacją NPWUS w Poznaniu, co również zostało potwierdzone przez zapisy w przedłożonych przez NUS rejestrach).

3. Informacje dotyczące zabezpieczenia wykonania zobowiązania podatkowego

W latach 2023–2024 komórki kontroli podatkowej SKP-1 i SKP-2 przekazały do komórki wierzycielskiej SEW 5 wniosków o zabezpieczenie wykonania zobowiązania podatkowego.

1. Wnioski o zabezpieczenie złożone w 2023 r. dotyczyły następujących podatników:

1) (...),

2) (...).

2. Wnioski o zabezpieczenie złożone w 2024 r. dotyczyły następujących podatników:

1) (...),

2) (...),

3) (...).

Przedmiotowe wnioski nie dotyczyły spraw z próby kontrolnej.

W roku 2023 komórki orzecznicze SPP-1 i SPP-2 przekazały do komórki SEW pięć wniosków o zabezpieczenie wykonania zobowiązania podatkowego:

1) (...),

2) (...),

3) (...),

4) (...),

5) (...).

Przedmiotowe wnioski nie dotyczyły spraw z próby kontrolnej.

W 2024r. komórki SPP-1 i SPP-2 nie przekazywały wniosków w ww. zakresie.

Łącznie do komórki SEW wpłynęło:

- w 2023 r. 7 wniosków o dokonanie zabezpieczenia,

- w 2024 r. 3 wnioski o dokonanie zabezpieczenia.

W latach 2023–2024 podczas podejmowania decyzji o zastosowaniu środka zabezpieczenia w postaci zabezpieczenia wykonania zobowiązania podatkowego w toku kontroli podatkowej, kierowano się *Wewnętrzną procedurą postępowania Naczelnika Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu nr 5/2021 z 28.07.2021 r. w sprawie zasad postępowania w zakresie zabezpieczania zobowiązań podatkowych w trybie art. 33 ustawy Ordynacja podatkowa oraz nadania decyzji nieostatecznej rygoru natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 239b Ordynacji podatkowej*, a także stosowano *Instrukcję w sprawie zabezpieczania zobowiązań podatkowych w trybie ustawy Ordynacja podatkowa*, wydaną przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.

W toku kontroli potwierdzono, że w przypadku kontroli podatkowych, w których występuje kwota należności podlegająca zabezpieczeniu, kontrolujący badają zasadność zastosowania instytucji zabezpieczenia zobowiązania podatkowego.

W przypadku, gdy stwierdzono, że:

- ✓ zasadność taka występuje, bez względu na kwotę podlegającą zabezpieczeniu sporządzona zostaje karta weryfikacji zasadności wystąpienia z wnioskiem o zastosowanie zabezpieczenia wykonania zobowiązania podatkowego w toku kontroli podatkowej, a po podpisaniu karty przez Pierwszego Zastępcę Naczelnika PWUS w Poznaniu występuje się z wnioskiem o zastosowanie zabezpieczenia wykonania zobowiązania podatkowego;
- ✓ zasadność taka nie występuje, a kwota należności podlegająca zabezpieczeniu przekracza 100 000,00 zł sporządzona zostaje karta weryfikacji braku zasadności wystąpienia z wnioskiem o zastosowanie zabezpieczenia wykonania zobowiązania podatkowego w toku kontroli podatkowej, która podpisywana jest przez Pierwszego Zastępcę Naczelnika PWUS w Poznaniu;
- ✓ gdy zasadność taka nie występuje, a kwota należności podlegająca zabezpieczeniu nie przekracza 100 000,00 zł sporządzenie karty weryfikacji braku zasadności wystąpienia z wnioskiem o zastosowanie zabezpieczenia wykonania zobowiązania podatkowego w toku kontroli podatkowej uzależnione jest od wyników badania zasadności zabezpieczenia w toku kontroli, po konsultacji pracownika z bezpośrednim przełożonym (jest fakultatywne).

Dokonano oceny czynności mających związek z zabezpieczeniem zobowiązania w stosunku do spraw pobranych do oceny w próbie kontrolnej:

1) (...)

W przedmiotowej sprawie decyzja dotyczyła orzeczenia o odpowiedzialności płatnika, zaś kwota łącznego uszczuplenia nie przekraczała 100 000,00 zł.

W dniu wydania ww. decyzji tj. 18.01.2023 r. spółka była objęta postępowaniem układowym. Z obwieszczenia o ustaleniu dnia układowego wynika, że był nim dzień 21.09.2022 r. – stąd wszystkie zaległości powstałe przed tą datą (w tym również dot. ww. decyzji), objęte były restrukturyzacją. Spółka realizuje ustalenia układu.

Po zainicjowaniu postępowania o zatwierdzenie układu nie można prowadzić egzekucji skierowanej do majątku przedsiębiorcy (art. 226e w zw. z art. 312 ust.1 i 4 ustawy z 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne – Dz.U z 2022 r., poz. 2309).

2) (...)

W przedmiotowej sprawie decyzja dotyczyła orzeczenia odpowiedzialności płatnika, zaś kwota łącznego uszczuplenia nie przekraczała 100 000,00 zł.

W obu przypadkach – tj. pkt 1) i pkt 2), zgodnie z § 5 pkt 1 *Wewnętrznej procedury postępowania Naczelnika Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu nr 5/2021 z 28.07.2021 r. w sprawie zasad postępowania w zakresie zabezpieczania zobowiązań podatkowych w trybie art. 33 ustawy Ordynacja podatkowa oraz nadania decyzji nieostatecznej rygoru natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 239b ustawy Ordynacja podatkowa*, zastosowanie procedury jest fakultatywne.

W sytuacji, gdy kontrola lub postępowanie dotyczy zaliczek na podatek dochodowy – procedura nie ma zastosowania.

3) (...)

a) przeprowadzono analizę zabezpieczenia 17.09.2019 r. w trakcie kontroli podatkowej i stwierdzono brak zasadności zastosowania zabezpieczenia – nie stwierdzono zaistnienia okoliczności wskazujących na niewykonanie przez spółkę zobowiązania.

- b) przeprowadzono analizę zabezpieczenia 10.02.2020 r. w trakcie postępowania podatkowego i również stwierdzono brak zasadności zastosowania zabezpieczenia;
- c) brak zasadności nadania decyzji nieostatecznej rygoru natychmiastowej wykonalności stwierdzono również w dokumencie z 9.05.2023 r. (spółka w całości uiściła zobowiązanie podatkowe).

4) (...)

W toku prowadzonego postępowania podatkowego 3.09.2021 r. przeprowadzono analizę zabezpieczenia i stwierdzono brak zasadności zastosowania zabezpieczenia zobowiązania podatkowego.

W wyniku kontroli podatkowej przeprowadzonej wobec (...) w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za 2014 r. stwierdzono, że powstała strata podatkowa, co skutkowało uznaniem, że zobowiązanie podatkowe w podatku dochodowym od osób prawnych za 2014 r. nie wystąpiło. Biorąc pod uwagę powyższe, organ uznał, że nie wystąpiły przesłanki kwalifikujące do wystąpienia z wnioskiem o zastosowanie zabezpieczenia wykonania zobowiązania podatkowego w toku postępowania podatkowego.

5) (...)

Nie skierowano wniosku o zabezpieczenie zobowiązania podatkowego.

Przedmiotem postępowania podatkowego jest ustalenie, czy strona miała prawo do obniżenia podatku należnego o podatek naliczony, wynikający z faktury, dotyczącej świadczenia outsourcingu personalnego. Rozstrzygnięcie będzie skutkowało określeniem w prawidłowej wysokości kwoty nadwyżki podatku naliczonego nad należnym za marzec 2013 r. do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy. Ewentualna nieprawidłowość nie będzie skutkowała powstaniem zobowiązania podatkowego (sprawa zawieszona z uwagi na skierowanie jej do Sądu Rejonowego, w związku z koniecznością dokonania rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego).

6) (...)

a) Wniosek o zabezpieczenie kont bankowych i składników majątku powstał na etapie kontroli podatkowej tj. 5.12.2017 r. Dnia 12.06.2018 r. wniosek o zabezpieczenie kont i składników majątku z tytułu zobowiązania podatkowego za okres od grudnia 2015 r. do maja 2016 r. wycofano, z uwagi na fakt, iż kontrole podatkowe zostały zakończone.

b) Analizę zasadności zastosowania zabezpieczenia zobowiązania podatkowego przeprowadzono ponownie w toku postępowania podatkowego – 19.04.2021 r. i w jej efekcie odstąpiono od sporządzenia wniosku o zabezpieczenie.

c) Przed wydaniem decyzji 2.02.2023 r. skierowano do komórki ds. wierzycielskich (dalej też SEW) wniosek o zweryfikowanie zasadności nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności wraz z „Kartą oceny zasadności zabezpieczenia zobowiązania podatkowego/ nadania rygoru natychmiastowej wykonalności” – z systemu e-ORUS. Komórka ds. wierzycielskich stwierdziła brak zasadności nadania rygoru – co potwierdziła karta oceny z 23.02.2023 r.

7) (...)

W sprawie sporządzono karty weryfikacji braku zasadności wystąpienia z wnioskiem o zastosowanie zabezpieczenia wykonania zobowiązania podatkowego w toku postępowania podatkowego z 6.05.2021r. (zaakceptowana przez Naczelnika US 10.05.2021 r.) oraz z 28.07.2022 r. (zaakceptowana przez Naczelnika US tego samego dnia).

8) (...)

a) 14.09.2022 r. została sporządzona karta weryfikacji zasadności wystąpienia z wnioskiem o zastosowanie zabezpieczenia wykonania zobowiązania podatkowego w toku postępowania podatkowego oraz sporządzony został wniosek o zastosowanie zabezpieczenia zobowiązania podatkowego, który został uzupełniony 5.10.2022 r. i przekazany do komórki SEW.

b) Decyzją nr (...) z (...) r. Naczelnik Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu określił przybliżoną kwotę zobowiązań podatkowych w VAT za styczeń i luty 2020 r. i dodatkowe zobowiązanie VAT za grudzień 2019 r. i styczeń 2020 r. oraz zabezpieczył na majątku spółki przybliżone kwoty zobowiązań podatkowych oraz kwotę dodatkowego zobowiązania podatkowego.

c) Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu decyzją nr (...) z (...) r. uchylił decyzję Naczelnika Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu w części dotyczącej określenia i zabezpieczenia na majątku spółki przybliżonych kwot dodatkowych zobowiązań z tytułu podatku od towarów i usług za grudzień 2019 r. oraz za styczeń 2020 r. i w tym zakresie umorzył postępowanie w sprawie. Decyzja w pozostałym zakresie została utrzymana w mocy.

d) Naczelnik Urzędu Skarbowego (...) pismem z 29.09.2023 r. poinformował, że zarządzenia zabezpieczenia z (...) r. nr (...), nr (...) tj. za 1 i 2/2020 r. zostały doręczone spółce (...) r.

e) Spółka złożyła (...) r. skargę do WSA w Poznaniu na ww. decyzję DIAS. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu (...) r. oddalił skargę.

f) za miesiąc grudzień 2019 r. doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia zobowiązania Spółki w podatku VAT w związku z wydaniem przez Sąd postanowienia o ogłoszeniu upadłości spółki z (...) r. Natomiast bieg terminu przedawnienia zobowiązania za styczeń 2020 r. i luty 2020 r. uległ zawieszeniu z uwagi na doręczenie zarządzenia zabezpieczenia.

g) Przed wydaniem decyzji skierowano do komórki ds. wierzycielskich wniosek z 25.06.2025 r. o zweryfikowanie zasadności nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności wraz z Kartą oceny zasadności zabezpieczenia zobowiązania podatkowego/nadania rygoru natychmiastowej wykonalności – z systemu e-ORUS.

h) 26.06.2025 r. sporządzono Kartę oceny braku zasadności nadania decyzji nieostatecznej rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji nr (...).

9) (...)

a) Analizę zabezpieczenia przeprowadzono dwukrotnie w toku kontroli podatkowej – 30.04.2021 r. i 08.10.2021 r. Stwierdzono brak zasadności zastosowania zabezpieczenia zobowiązania podatkowego,

b) Przed wydaniem decyzji skierowano do komórki SEW 11.12.2025 r. wniosek o zweryfikowanie zasadności nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności wraz z „Kartą oceny zasadności zabezpieczenia zobowiązania podatkowego/nadania rygoru natychmiastowej wykonalności” – z systemu e-ORUS.

c) Postanowieniem z (...) r., nr (...), nadano rygor natychmiastowej wykonalności decyzji nieostatecznej nr (...).

Nie przedłożono żadnych innych dokumentów potwierdzających fakt dokonywania czynności, podczas których analizowano by przesłanki wskazujące na konieczność zabezpieczenia zobowiązania w toku prowadzonego postępowania podatkowego (postanowienie o wszczęciu postępowania: z (...) r. znak sprawy (...), doręczono (...) r. Decyzja z dnia (...) r. znak sprawy (...) doręczona zastępczo (...).

10) (...)

Kontrola podatkowa została wszczęta za listopad i grudzień 2020 r., w zakresie prawidłowości rozliczeń z budżetem z tytułu podatku od towarów i usług. W związku z ustaleniami dokonanymi na etapie ww. kontroli, spółka złożyła korekty deklaracji VAT -7, które w całości uwzględniły te ustalenia.

Spółka za listopad 2020 r. zawiązała nadwyżkę podatku naliczonego nad należnym do przeniesienia na kolejny okres rozliczeniowy o (...) zł i zaniżyła zobowiązanie podatkowe za grudzień 2020 r. o (...) zł (zaległość ta została uregulowana przez spółkę niezwłocznie po złożeniu korekty deklaracji). Zatem w jednym okresie nie powstała zaległość podatkowa, w związku z którą można byłoby dokonać zabezpieczenia na majątku spółki. Z kolei, w drugim okresie kwota uszczuplenia nie przekraczała 100 000,00 zł, a zgodnie z § 5 pkt 1 *Wewnętrznej procedury postępowania Naczelnika Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu nr 5/2021 z 28.07.2021 r. w sprawie zasad postępowania w zakresie zabezpieczania zobowiązań podatkowych w trybie art. 33 ustawy Ordynacja podatkowa oraz nadania decyzji nieostatecznej rygoru natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 239b Ordynacji podatkowej*, w takim przypadku zastosowanie procedury jest fakultatywne. Z uwagi na złożone korekty deklaracji VAT-7, nie wszczęto postępowania podatkowego w zakresie prawidłowości rozliczeń z budżetem z tytułu podatku od towarów i usług za listopad i grudzień 2020 r. Wszczęto natomiast postępowanie podatkowe w zakresie ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego w podatku od towarów i usług za listopad i grudzień 2020 r., w odniesieniu do którego procedura dotycząca zabezpieczenia nie ma zastosowania.

Odnosząc się do powyższego wskazać należy, że w stosunku do spraw objętych kontrolą instytucjonalną organ wykorzystał możliwości, jakie dają przepisy art. 33 ustawy O.p. dot. zabezpieczenia zobowiązania podatkowego. Podejmował działania, które miały na celu ewentualne dokonanie zabezpieczenia wykonania zobowiązań podatkowych, przeprowadzał analizy zabezpieczenia oceniając zasadność nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Oceniane komórki stosowały się do zaleceń *Wewnętrznej procedury postępowania Naczelnika Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu nr 5/2021 z 28.07.2021 r. w sprawie zasad postępowania w zakresie zabezpieczania zobowiązań podatkowych w trybie art. 33 ustawy Ordynacja podatkowa oraz nadania decyzji nieostatecznej rygoru natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 239b Ordynacji podatkowej* sporządzając karty weryfikacji zasadności wystąpienia z wnioskiem o zastosowanie zabezpieczenia wykonania zobowiązania podatkowego w toku postępowania podatkowego i w uzasadnionych przypadkach wnioski o zastosowanie zabezpieczenia zobowiązania podatkowego, które zostały przekazane do komórki SEW.

Czynności weryfikacyjne co do oceny zasadności zabezpieczenia niewykonania zobowiązań podatkowych wykonywane były zarówno w toku kontroli podatkowej, jak i w toku postępowania podatkowego (poza 1 przypadkiem – sprawa (...)). Oceniano, czy zachodzi uzasadniona obawa, że prognozowane zobowiązanie nie zostanie wykonane, weryfikując czy podatnik trwale nie uiszcza zobowiązań o charakterze publicznoprawnym, czy nie dokonuje czynności polegających na zbywaniu majątku, które mogą utrudnić lub udaremnić późniejszą egzekucję.

W kontrolowanych przypadkach nie przedłożono dokumentów, które wskazywałyby, że strony wystąpiły z wnioskiem o dobrowolne zabezpieczenie wykonania decyzji przez wskazanie organowi podatkowemu zabezpieczenia wykonania zobowiązania wynikającego z tej decyzji wraz z odsetkami za zwłokę (zgodnie z art. 22d § 2 ustawy O.p.). Tym samym Organ zabezpieczał wykonanie zobowiązania z urzędu szukając pozytywnych przesłanek uzasadniających zastosowanie instytucji zabezpieczenia, poprzez ocenę okoliczności:

- znaczną wysokość zaległości podatkowych wraz z odsetkami w porównaniu z dochodami podmiotu, gdy strona nie podejmuje starań w kierunku uregulowania zobowiązań,
- relatywnie niskie dochody podatnika w stosunku do przyszłego zobowiązania,
- pozbywanie się przez podatnika znacznej części środków trwałych, gdy podatnik spłaca kredyt bankowy i część bieżących zobowiązań reguluje z opóźnieniem,
- ustalone nierzetelne prowadzenie ksiąg handlowych, zwłaszcza zaniżanie dochodów będących przedmiotem opodatkowania,
- ujawnienie w postępowaniu kontrolnym okoliczności, że podatnik dokonywał obniżenia podatku należnego na podstawie fikcyjnych faktur.

Uwzględniając stanowisko Trybunału Konstytucyjnego wynikające z wyroku SK 40/12 z dnia 8.10.2013 r., Naczelnik PWUS w Poznaniu uznał, że o konieczności zastosowania zabezpieczenia nie mogą samodzielnie przesądzać:

- przewidywana wysokość zobowiązania,
- upływ terminu zapłaty zobowiązania, zwłaszcza gdy jego istnienie i wysokość są przedmiotem toczącego się postępowania podatkowego lub kontroli podatkowej,
- zmniejszanie się dochodów podatnika (nawet ich drastyczny spadek), ponieważ nie jest to równoznaczne ze „zmniejszeniem” jego majątku (może bowiem oznaczać tylko spowolnienie dynamiki poprawy sytuacji majątkowej podatnika albo zachowanie *status quo*, a poza tym podatnik może ograniczyć wydatki pokrywane z bieżących dochodów i - mimo zmniejszenia wpływów do budżetu - nie naruszać zgromadzonych środków majątkowych),
- „normalne przejawy” działalności podatnika, np. sporadyczna sprzedaż maszyny, urządzenia lub innych środków trwałych, dokonywana na zasadach rynkowych, z dostatecznym namysłem (bez pośpiechu) i za realne ceny,
- niepotwierdzone, powstałe w toku postępowania wątpliwości co do rzetelności rozliczeń podatnika,
- bezpodstawne żądanie zwrotu nadpłaty podatkowej, niski kapitał założycielski spółki, uchylenie się od odbioru korespondencji.

dlatego w uzasadnionych przypadkach dokonywał negatywnej oceny zasadności nadania decyzji nieostatecznej rygору natychmiastowej wykonywalności.

W uchwale siedmiu sędziów NSA z 29.05.2023 r., I FPS 1/23, wskazano, że przedmiotem decyzji o zabezpieczeniu zobowiązania podatkowego na podstawie art. 33 ustawy O.p. nie może być dodatkowe zobowiązanie podatkowe, o którym mowa w art. 112c ustawy o VAT.

Uzasadniając powyższe, NSA wskazał, że w przypadku dodatkowego zobowiązania podatkowego, o którym mowa w art. 112c ustawy o VAT, konieczne jest uprawdopodobnienie świadomego udziału podatnika w oszustwie podatkowym, co oznacza, że dodatkowe zobowiązanie podatkowe w ogóle nie może być przedmiotem zabezpieczenia. Przyjęcie bowiem, że w odniesieniu do dodatkowego zobowiązania podatkowego zawsze istnieje konieczność uwzględnienia zasady proporcjonalności, oznacza konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego, którego celem jest zbadanie świadomego udziału podatnika w oszustwie podatkowym. Organ zastosował się do tych wskazówek odstępując od procedury dotyczącej zabezpieczenia w sprawie dot. (...).

4. Działania podejmowane przez organ w związku z zapobieganiem przedawnieniom

W zakresie próby kontrolnej ustalono:

1) (...)

Postępowanie podatkowe dotyczyło okresów rozliczeniowych za 2022 r. Decyzję wydano (...) r. W sprawie nie było zagrożenia przedawnieniem zobowiązania podatkowego, z uwagi na odległy termin ustawowego przedawnienia zobowiązań podatkowych, wynikających z decyzji.

2) (...)

Postępowanie podatkowe dotyczyło okresów rozliczeniowych za 2023 r. Decyzję wydano (...) r. W sprawie nie było zagrożenia przedawnieniem zobowiązania podatkowego, z uwagi na odległy termin ustawowego przedawnienia zobowiązań podatkowych, wynikających z decyzji. Spółka w pełni uregulowała kwoty wynikające z decyzji.

3) (...)

a) (...) r. sporządzono i wysłano zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, które doręczono (...) r.;

b) pismem z (...) r. podatnik został poinformowany o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego;

c) (...) r. zawiadomiono stronę i jej pełnomocnika o dalszym biegu przedawnienia zobowiązania, w związku z umorzeniem dochodzenia.

4) (...)

(...) r. sporządzono i wysłano zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, doręczone (...) r.

5) (...)

Postępowanie podatkowe zostało zawieszone z uwagi na zastosowanie art. 70 § 6 pkt 3 ustawy O.p., bowiem:

„§ 6. Bieg terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu, z dniem: (...)

3) wniesienia żądania ustalenia przez sąd powszechny istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa”

W dniu (...) r. Naczelnik Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu złożył pozew do Sądu Okręgowego w (...), Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych o ustalenie niezaistnienia stosunku pracy pomiędzy (...) a 75 pracownikami.

W związku z powyższym postępowanie zawieszono (...) r. Pismem z dnia (...) r. poinformowano spółkę i pełnomocnika o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia w trybie art. 70 § 6 pkt 3 ustawy O.p., strona i pełnomocnik odebrali zawiadomienie 7.05.2018 r.

6) (...)

a) Bieg terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego zawieszono w związku z wszczęciem (...) r. przez Prokuraturę Regionalną w (...) śledztwa o sygn. akt (...) (poprzednia sygn. (...), w sprawie narażenia na uszczuplenie lub spowodowanie uszczuplenia należności publicznoprawnej wielkiej wartości przez kilkadziesiąt współdziałających podmiotów gospodarczych w latach (...),

b) O zaistnieniu wyżej wskazanej przesłanki zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego zawiadomiono podmiot pismami nr (...) z (...) r. oraz (...) z (...) r.

W związku z zapytaniem kontrolującej w zakresie możliwości zastosowania procedury przeniesienia odpowiedzialności za zobowiązania spółki kontrolowany organ wyjaśnił, że „(...) spółka posiadała duże

zaległości podatkowe za inne okresy rozliczeniowe, egzekucja była całkowicie bezskuteczna. Nie było podstaw do przeniesienia odpowiedzialności za zaległość orzeczoną decyzją nr (...) z (...) r. wydaną wobec spółki (...) w podatku od towarów i usług za miesiąc (...) r. Zgodnie z art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej, za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu. Jednocześnie zgodnie z art. 118 § 1 Ordynacji podatkowej nie można wydać decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej, jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym powstała zaległość podatkowa, upłynęło 5 lat. W powyższej sprawie 5 letni termin przedawnienia upłynął przed wydaniem decyzji, tj. 31.12.2021 r., co uniemożliwiło prowadzenia postępowania, mającego na celu orzeczenie o solidarnej ze Spółką odpowiedzialności podatkowej członków jej zarządu”.

Powyższe wyjaśnienie Naczelnika potwierdza negatywne skutki długotrwale prowadzonego postępowania podatkowego (postępowanie podatkowe wszczęte (...) r., podczas postępowania wystosowano 32 postanowienia w trybie art. 140 ustawy O.p.; decyzja wymiarowa została wydana (...) r.).

7) (...)

W sprawie złożono zawiadomienie karne do Naczelnika Wielkopolskiego Urzędu Celno- Skarbowego w Poznaniu nr (...) z (...) r. Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu (...) r. uchylił decyzję Naczelnika Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu z (...) r. i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. Po ponownym rozpatrzeniu sprawy, (...) r. Naczelnik Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu wydał decyzję nr (...), w której umorzył postępowanie podatkowe w zakresie prawidłowości rozliczeń w podatku od towarów i usług za listopad 2018 r.

(...) r. odpowiadając na monity NWUCS w Poznaniu przekazano decyzję nr (...) z (...) r. w zakresie podatku VAT za listopad 2018 r. Naczelnikowi Wielkopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Poznaniu. Naczelnik Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu nie poinformował organu, do którego złożył zawiadomienie karne o ustaniu przesłanek do wszczęcia postępowania karnego w związku z umorzeniem postępowania w sprawie (uczynił to dopiero z uwagi na monity NWUCS w Poznaniu).

Powyższe wskazuje na brak nadzoru kierownika komórki w tym zakresie.

8) (...)

a) Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa z 7.12.2022 r. za okres od stycznia do listopada 2019 r. (tj. za okresy objęte odrębnym postępowaniem podatkowym, które dotyczyło tożsamego stanu faktycznego) skierowano do Naczelnika Wielkopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Poznaniu. Pismem z 5.03.2024 r. Naczelnik WUCS poinformował o odmowie wszczęcia śledztwa (postanowienie z (...) r.).

b) Decyzja za grudzień 2019 r., styczeń 2020 r. i luty 2020 r. została wydana (...) r. tj. przed upływem terminu przedawnienia. Nie zostało złożone odwołanie. Decyzja jest ostateczna.

c) Z uwagi na ogłoszenie upadłości spółki (...) r. przerwany został bieg terminu przedawnienia zobowiązania VAT za grudzień 2019 r. Termin przedawnienia zobowiązania VAT za styczeń i luty 2020 r. został zawieszony z uwagi na doręczenie zarządzenia zabezpieczenia.

W związku z zapytaniem kontrolującej w zakresie możliwości zastosowania procedury przeniesienia odpowiedzialności za zobowiązania spółki kontrolowany organ wyjaśnił, że „Nie było podstaw do przeniesienia odpowiedzialności za zaległości orzeczone decyzją z (...) r. nr (...), wydaną wobec spółki

(...) w upadłości. Spółka znalazła się w stanie upadłości przed wydaniem decyzji z (...) r., tj. (...) r. - obwieszczenie postanowienia o ogłoszeniu upadłości sygn. (...). Zgodnie z art. 146 pkt 3 Prawa upadłościowego, po dniu ogłoszenia upadłości niedopuszczalne jest skierowanie egzekucji do majątku wchodzącego w skład masy upadłości. Oznacza to, że nie było możliwości, aby prowadzić egzekucję wobec orzeczonych decyzją zaległości i stwierdzić jej bezskuteczność. Zgodnie z art. 116 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, lecz tylko w sytuacji, gdy egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna. Ponieważ postępowanie upadłościowe zastępuje wcześniej prowadzone postępowanie egzekucyjne na obecnym etapie brak było możliwości stwierdzenia jej bezskuteczności, co uniemożliwiło prowadzenia postępowania, mającego na celu orzeczenie o solidarnej ze spółką odpowiedzialności podatkowej członków jej zarządu”.

Ponownie należy wskazać, że powyższe wyjaśnienie Naczelnika PWUS w Poznaniu potwierdza negatywne skutki długotrwale prowadzonego postępowania podatkowego (postępowanie podatkowe wszczęte zostało (...) r.; podczas postępowania wystosowano 22 postanowienia w trybie art. 140 ustawy O.p.; a decyzja wymiarowa została wydana (...)r.).

9) (...)

a) Postępowanie przygotowawcze zostało zainicjowane przez Naczelnika WUCS w Poznaniu, w związku z prowadzeniem kontroli celno-skarbowych w podmiotach związanych z działalnością (...). Śledztwo zostało wszczęte (...) r. i początkowo było nadzorowane przez Prokuraturę Rejonową w (...) pod sygnaturą (...). Z dniem (...) r. sprawę do dalszego prowadzenia przejęła Prokuratura Okręgowa w (...), gdzie zarejestrowano ją pod sygnaturą (...). (...) r. śledztwo zostało przejęte do dalszego prowadzenia przez Prokuraturę Regionalną w (...) i jest prowadzone pod sygnaturą (...).

b) O zaistnieniu wyżej wskazanej przesłanki zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego zawiadomiono podmiot (...) r. Działając na podstawie art. 70c ustawy O.p., Naczelnik PWUS w Poznaniu poinformował Spółkę, że bieg terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w podatku od towarów i usług za (...) r. został zawieszony na podstawie przesłanki określonej w art. 70 § 6 Ordynacji podatkowej, tj. w związku z wszczęciem postępowania przygotowawczego przez Prokuraturę Okręgową w (...) o sygnaturze (...). Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił na przedstawienie (...) r. zarzutów prezesowi zarządu spółki (...).

c) Postępowanie podatkowe zakończono (...) r. decyzją nr (...) w sprawie podatku od towarów i usług za (...) r., w której określono kwotę do zwrotu na rachunek bankowy, kwotę zobowiązania podatkowego oraz określono podatek od towarów i usług do zapłaty na podstawie art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

10) (...).

Kontrola podatkowa została wszczęta za (...) r., w zakresie prawidłowości rozliczeń z budżetem z tytułu podatku od towarów i usług. Na etapie kontroli odstąpiono od zawiadomienia karnego, z uwagi na niskie kwoty uszczuplenia. Z uwagi na złożone korekty deklaracji VAT-7, które w całości uwzględniają ustalenia kontroli podatkowej nie wszczęto postępowania podatkowego w zakresie prawidłowości rozliczeń z budżetem z tytułu podatku od towarów i usług za (...) r. Postępowanie podatkowe zostało wszczęte jedynie w zakresie ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego w podatku od towarów i usług za (...) r.

Poza wskazanymi powyżej nieprawidłowościami w czynnościach podejmowanych w związku z zapobieganiem przedawnieniom, szczególną uwagą należy objąć postępowanie podatkowe prowadzone wobec (...) (**sprawa nr 4**).

Przedłożone do wglądu dokumenty wskazują, że w ww. sprawie:

1. W związku z ujawnionymi, w toku kontroli podatkowych przeprowadzonych w (...), w zakresie prawidłowości rozliczeń z budżetem z tytułu podatku od towarów i usług od (...) r. do (...) r. oraz prawidłowości rozliczeń z budżetem z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za okres od (...) r. do (...) r., nieprawidłowościami pismem z (...) r. przekazano do Naczelnika WUCS w Poznaniu zawiadomienie nr (...) o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (przestępstwa skarbowego).

W zawiadomieniu wymieniono stwierdzone nieprawidłowości:

Za okres od (...) r. do (...) r. w łącznej kwocie (...) zł i wskazano datę przedawnienia (...) r. Na powyższe złożyły się nieprawidłowości znajdujące odzwierciedlenie w miesiącach:

- (...) r. – (...) zł,
- (...) r. – (...) zł,
- (...) r. – (...) zł,
- (...) r. – (...) zł,
- (...) r. – (...) zł,
- (...) r. – (...) zł,
- (...) r. – (...) zł,
- (...) r. – (...) zł,
- (...) r. – (...) zł,
- (...) r. – (...) zł,
- (...) r. – (...) zł,

polegające na wystawieniu przez Spółkę (...) fikcyjnych faktur nie dokumentujących rzeczywistych transakcji gospodarczych (art. 108 ust.1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług). Wskazano, że wyżej opisane nieprawidłowości wypełniają znamiona przestępstwa (przestępstwa skarbowego) z art. 62 § 2 kks.

Do zawiadomienia załączono 5 tomów akt kontroli nr (...) i 10 tomów akt kontroli nr(...).

2. Pismem z (...) r. Naczelnik WUCS w Poznaniu poinformował o wszczęciu (...) r. śledztwa o sygn. akt (...) o przestępstwo skarbowe, ujawnione w toku kontroli podatkowych przeprowadzonych w (...), na podstawie upoważnienia nr (...), w zakresie prawidłowości rozliczeń z budżetem z tytułu podatku od towarów i usług, prawidłowości i rzetelności transakcji z (...) oraz prawidłowości i rzetelności transakcji wcześniejszego nabycia towaru będącego przedmiotem wewnątrzwspólnotowych transakcji z ww. podmiotem zagranicznym za okres od (...) r. do (...) r. i od (...) r. do (...) r. oraz upoważnienia nr (...) w zakresie prawidłowości rozliczeń z budżetem z tytułu podatku od towarów i usług za okres od (...) r. do (...) r. oraz prawidłowości rozliczeń z budżetem z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za okres od (...) r. do (...) r., w sprawie o przestępstwa skarbowe polegające na:

1) podaniu nieprawdy w deklaracji i korekcie deklaracji dla podatku od towarów i usług wg wzoru VAT-7 złożonych Naczelnikowi Urzędu Skarbowego (...)za (...) r., wskutek czego w dniu (...) r. narażono na uszczuplenie podatek od towarów i usług za (...) r. w kwocie (...) zł, nierzetelnym prowadzeniu ewidencji zakupu VAT dla potrzeb rozliczenia podatku od towarów i usług za (...) r. spółki (...) z siedzibą w (...), posługiwania się nierzetelną fakturą nr (...) z dnia (...) r., na której jako wystawca widnieje (...), tj. o czyn zabroniony z art. 56 § 2 k.k.s. w zb. z art. 62 § 2 k.k.s. w zb. z art. 61 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s.;

2) podaniu nieprawdy w deklaracji i korektach deklaracji dla podatku od towarów i usług wg wzoru VAT-7 złożonych Naczelnikowi Urzędu Skarbowego (...) za (...) r. i (...) r., w wyniku czego w dniu (...) r. narażono na uszczuplenie podatek od towarów i usług za (...) r. w kwocie (...) zł i za (...) r. w kwocie (...) zł, należny od (...), z siedzibą w (...), posługiwania się nierzetelnymi fakturami i fakturami korygującymi VAT, na których jako wystawcy widnieją: (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), nierzetelnym prowadzeniu ewidencji zakupu VAT dla potrzeb rozliczenia podatku od towarów i usług za okres od (...) r. do (...) r. spółki (...) z siedzibą w (...), tj. o czyn zabroniony z art. 56 § 2 k.k.s. w zb. z art. 62 § 2 k.k.s. w zb. z art. 61 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s.;

3) wystawieniu w okresie od (...) r. do (...) r. w (...), co najmniej 105 faktur VAT dokumentujących zdarzenia gospodarcze, które nie miały miejsca, w których jako wystawca figuruje (...) z siedzibą w (...), a jako odbiorcy (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), które to faktury na podstawie art. 88 ust. 3a pkt 4 lit. a) ustawy o podatku od towarów i usług, nie stanowią podstawy do obniżenia podatku należnego u wyżej wymienionych odbiorców, a przez to udzieleniu pomocy nieustalonym osobom w narażeniu na uszczuplenie podatku od towarów i usług w łącznej kwocie, co najmniej (...) zł należnego od (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), (...) z siedzibą w (...), nierzetelnym prowadzeniu ewidencji sprzedaży VAT dla potrzeb rozliczenia podatku od towarów i usług za okresy od (...) r. do (...) r. spółki (...), tj. o czyn zabroniony z art. 18 § 3 k.k.s. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. w zw. z art. 56 § 1 k.k.s. w zb. z art. 62 § 2 k.k.s. w zb. z art. 61 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 38 § 2 pkt 1 k.k.s.;

4) podaniu nieprawdy w dniu (...) r. w informacjach podsumowujących VAT-UE złożonych Naczelnikowi Urzędu Skarbowego (...) za I, III i IV kwartał (...) r. przez (...) na skutek ujęcia w ewidencji sprzedaży VAT faktur nieodzwierciedlających stanu rzeczywistego dotyczącego dostaw wewnątrzwspólnotowych na rzecz (...) z siedzibą w (...), tj. o czyn zabroniony z art. 80a § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

Ostatni akapit przywołanego pisma z (...) r. zawiera zapis informujący NPWUS w Poznaniu, że w zawiadomieniu NPWUS w Poznaniu z (...) r. nr (...) brak jest informacji dot. wszczęcia postępowania przygotowawczego w sprawie (...) za okres od (...) do (...) r. o czyn zabroniony z art. 77 ustawy z dnia 29 września 1944 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 i 398). Zgodnie z § 2 ust.2a ppkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 września 2015 r. w sprawie organów uprawnionych obok Policji do prowadzenia dochodzeń oraz organów uprawnionych do wnoszenia i popierania oskarżenia przed sądem pierwszej instancji w sprawach, w których prowadzono dochodzenia, jak również zakresu spraw zleconych tych organom, należy do właściwości naczelnika urzędu skarbowego. Naczelnik WUCS w Poznaniu poprosił o informacje w tym zakresie.

Art. 77. Ustawy o rachunkowości stanowi:

Przepis karny

Kto wbrew przepisom ustawy dopuszcza do:

1) nieprowadzenia ksiąg rachunkowych, prowadzenia ich wbrew przepisom ustawy lub podawania w tych księgach nierzetelnych danych,

2) niesporządzenia sprawozdania finansowego, skonsolidowanego sprawozdania finansowego, sprawozdania z działalności, sprawozdania z działalności grupy kapitałowej, sprawozdania z płatności na rzecz administracji publicznej, skonsolidowanego sprawozdania z płatności na rzecz administracji publicznej, sprawozdania o podatku dochodowym, sporządzenia ich niezgodnie z przepisami ustawy lub zawarcia w tych sprawozdaniach nierzetelnych danych – podlega grzywnie albo karze pozbawienia wolności do lat 2, albo obu tym karom łącznie.

3. W związku z otrzymanym zawiadomieniem, NPWUS w Poznaniu poinformował stronę o zaistnieniu przesłanki określonej w przepisie art. 70 § 6 pkt 1 ustawy O.p. wskazując, że (...) r. został zawieszony bieg terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego spółki (...) w podatku dochodowym od osób prawnych za rok (...), w podatku od towarów i usług za okres od (...) r. do (...) r. oraz od (...) r. do (...) r. (pismo nr (...), doręczone spółce (...) r. oraz pełnomocnikowi ogólnemu doradcy podatkowemu (...) (...) r.)

Dokument został podpisany przez kierownika działu P. (...).

4. Następnie, pismem z (...) r. nr (...) kontrolowany organ poinformował Naczelnika WUCS w Poznaniu, iż spółka (...) została zawiadomiona o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób prawnych za (...) r., w podatku od towarów i usług za okres od (...) r. do (...) r. oraz od (...) r. do (...) r.

5. Zgodnie z wyjaśnieniami z (...) r. złożonymi przez Naczelnika Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu pracownik WUCS w Poznaniu prowadzący wówczas śledztwo (ani żaden inny pracownik, który kontynuował analizę zgromadzonego materiału pod kątem kks) nie zakwestionował treści wysłanego przez PWUS w Poznaniu zawiadomienia w trybie art. 70c Ordynacji podatkowej, w korelacji z postanowieniem o wszczęciu śledztwa o sygn. akt (...) oraz nie wskazał, że śledztwo nie obejmuje swoim zakresem podatku dochodowego od osób prawnych za (...) r.; dalej

6. Pismem z (...) r. kontrolowany organ zwrócił się do Naczelnika WUCS w Poznaniu z zapytaniem o podejmowane czynności procesowe w prowadzonym śledztwie o sygn. akt (...). W odpowiedzi z (...) r., pracownik prowadzący śledztwa przytoczył treść pisma z (...) r. oraz wskazał przeprowadzone czynności w sprawie. Potwierdził również, że śledztwo nadal jest w toku, a postępowanie nie przeszło w fazę in personam. Ponadto poinformował o działaniach podjętych w sprawie:

1) Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa: (...) r.

2) Postanowienie o wszczęciu śledztwa: (...) r.

3) Powiadomienie organu podatkowego o wszczęciu: (...) r.

4) Powiadomienie — art. 70 Ordynacji podatkowej: (...) r.

5) Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa — CKK: (...) r.

6) Postanowienie o wszczęciu śledztwa: (...) r.

7) Postanowienie o połączeniu śledztw: (...) r.

8) Czynności przeszukań i zatrzymań rzeczy: (...) r.

9) Postanowienie o połączeniu do wspólnego prowadzenia - Prokuratura Regionalna w (...): (...) r.

7. W związku z rozmową tel. przeprowadzoną (...) r. oraz w odpowiedzi na kolejne pisma kierowane do NWUCS w Poznaniu (...) r. kontrolowany organ otrzymał pismo uzupełniające wskazane wcześniej czynności podjęte w śledztwie o: czynności polegające na gromadzeniu i analizowaniu materiału dowodowego, sporządzeniu projektu postanowienia i przedstawieniu zarzutów, potwierdzono ponownie, że śledztwo jest w toku, a postępowanie nadal nie przeszło w fazę in personam.

Kontrolowany organ wskazał w wyjaśnieniach, że cała korespondencja z pracownikami prowadzącymi sprawę w kks dotyczyła także podatku dochodowego od osób prawnych za (...) r. i nikt nie zakwestionował okoliczności, że postępowanie kks nie dotyczy CIT.

8. W trakcie przeprowadzanej przez pracownika PWUS w Poznaniu w 2024 r. analizy zgromadzonego materiału dowodowego (z akt wynika, że uzasadniona była upływającym 31.12.2024 r. terminem przedawnienia karalności), pomimo braku zastrzeżeń ze strony pracownika prowadzącego śledztwo, co do treści ww. zawiadomienia w trybie art. 70c ustawy O.p., ponownie poddano analizie pismo Naczelnika WUCS w Poznaniu z (...) r. pod kątem przedmiotu śledztwa o sygn. akt (...). Powzięto wówczas wątpliwość, czy śledztwo to obejmuje swoim zakresem należności wynikające z zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez ww. podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za (...) r.

9. W związku z powyższym pismem z (...) r. nr (...), Naczelnik PWUS w Poznaniu zwrócił się z zapytaniem do Naczelnika WUCS w Poznaniu, czy prowadzone śledztwo obejmuje swoim zakresem należności wynikające z zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za (...). Jednocześnie, mając na uwadze treść pisma z (...) r. nr (...), poproszono o podanie informacji, czy w toku śledztwa przedstawione zostały zarzuty, tj. postępowanie przeszło w fazę ad personam.

10. W piśmie z (...) r. nr (...) kontrolowany organ otrzymał jednoznaczną odpowiedź, iż śledztwo dotyczące (...), prowadzone pod nadzorem Prokuratury Regionalnej w (...) o sygn. akt (...), znak (...) nie obejmuje swoim zakresem należności wynikających z zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez ww. podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za (...) r. (odnosi się jedynie do uszczuplenia w podatku od towarów i usług za okres od (...) do (...) r.).

Tym samym stwierdzono, że treść informacji o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia wskutek wszczęcia postępowania w sprawie karnej skarbowej, przekazana podatnikowi i jego pełnomocnikowi w trybie art. 70c ustawy O.p., różniła się od treści informacji pozyskanej przez organ podatkowy o rzekomym związku przedmiotu tego postępowania ze zobowiązaniem spółki (...) w podatku dochodowym od osób prawnych za (...) r.

11. Dalej, Naczelnik PWUS w Poznaniu wskazał, że z uwagi na okoliczność, iż postępowania podatkowe w podatku VAT generowały dla budżetu państwa zobowiązania, zaś rozliczenie podatku CIT generowało stratę, dla organu podatkowego istotniejszym było w pierwszej kolejności zakończenie postępowania w zakresie podatku od towarów i usług. Cały materiał dowodowy zgromadzony we wszystkich 3 postępowaniach prowadzonych w zakresie podatku VAT, stanowił także materiał merytoryczny dla postępowania w podatku CIT. Wydanie decyzji w przedmiocie podatku dochodowego od osób prawnych było więc uzależnione od rozstrzygnięć w zakresie podatku VAT (szczególnie w zakresie VAT za (...) r.). Dodatkowo wyjaśniono, że postępowanie podatkowe, w tym szczególnie w podatku VAT za poszczególne miesiące (...) r. charakteryzowało się wysokim stopniem złożoności zarówno pod względem faktycznym, jak i dowodowym. Sprawa dotyczyła klasycznej karuzeli podatkowej. Prowadzenie sprawy wymagało zgromadzenia obszernego materiału dowodowego nie tylko od samego podatnika, lecz również od kilkunastu jego kontrahentów. Niezbędne było pozyskanie dokumentacji i informacji od innych organów podatkowych, a także przeprowadzenie przesłuchań świadków. Zakres oraz charakter zgromadzonego materiału dowodowego wymagały przeprowadzenia szczegółowej i wieloaspektowej analizy, co miało bezpośredni wpływ na czas trwania postępowania.

Ważnym aspektem w przebiegu postępowania podatkowego była też okoliczność, iż po ponad dwóch latach prowadzenia sprawy przez p. (...) (wówczas pracownika komórki (...) pod nadzorem ówczesnego kierownika komórki p. (...)), (...) r. sprawa została przekazana p. (...) pracownikowi komórki (...). Fakt ten skutkował koniecznością, szczegółowego zapoznania się z całością akt sprawy przez nową osobę (łącznie 31 segregatorów akt spraw). Nie bez znaczenia jest również okoliczność, że prowadzone postępowanie podatkowe prowadzone w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za (...) r. nie było jedynym postępowaniem prowadzonym wobec spółki (...). Natomiast zakończenie postępowania podatkowego nastąpiło niezwłocznie po uzyskaniu jednoznacznych informacji pozwalających na prawidłową ocenę wpływu prowadzonego śledztwa na bieg terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego szczególnie pisma z (...) r.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, (...) r. Naczelnik PWUS w Poznaniu wydał wobec (...) decyzję nr (...) umarzającą postępowanie podatkowe w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za (...) r., z uwagi na jego bezprzedmiotowość.

W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji organ wskazywał powody, dla których uznał prowadzone postępowanie za bezprzedmiotowe (str. 10 decyzji).

Cyt. „(...) Tutejszy organ podatkowy, w ślad za orzecznictwem sądowno-administracyjnym wskazuje, iż błędne poinformowanie podatnika o ww. okoliczności przez organ podatkowy, choćby działający w tym względzie w dobrej wierze, lecz na podstawie uzyskanych przez siebie nierzetelnych informacji, powoduje niewykonanie dyspozycji z art. 70c ustawy Ordynacja podatkowa. Tym samym nie implikuje ziszczenia się skutku zawieszenia biegu terminu przedawnienia, o którym mowa w art. 70 § 6 pkt 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

Jeśli więc organ podatkowy wykonał nałożony na niego obowiązek, na podstawie posiadanych przez siebie nierzetelnych w tym względzie informacji, których nie zweryfikował, jakoby przedmiot wszczętego postępowania w sprawie karnej skarbowej dotyczył niewykonania danego zobowiązania podatkowego przez konkretnego podatnika, to okoliczność ta obciąża organ podatkowy. Wadliwa czynność organu administracji podatkowej nie może bowiem wywoływać negatywnych konsekwencji prawnych wobec samego podatnika (por. wyrok NSA z 01.08.2024 r. I FSK 624/24, wyrok WSA w Rzeszowie z 22.02.2024 r. I SA/Rz 612/23, wyrok WSA w Warszawie III SA/Wa z 30.01.2023 r.).

W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, iż weryfikacja rzetelności informacji spoczywa na organie podatkowym, ponieważ to on (a nie organ prowadzący postępowanie w sprawie karnej skarbowej), zobowiązany jest na podstawie art. 70c ustawy Ordynacja podatkowa, informację tę przekazać podatnikowi. Dlatego właśnie, na organie podatkowym spoczywa obowiązek zbadania, czy uzyskana przez niego informacja, o związku przedmiotu sprawy karnej skarbowej z niewykonaniem danego zobowiązania podatkowego, jest rzetelna i odpowiada rzeczywistej treści czynności wszczęcia postępowania w sprawie karnej skarbowej, który najczęściej ma formę postanowienia o wszczęciu.

Na gruncie tej sprawy treść informacji o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia wskutek wszczęcia postępowania w sprawie karnej skarbowej, przekazana podatnikowi i jego pełnomocnikowi w trybie art. 70c ustawy Ordynacja podatkowa, różniła się od treści informacji pozyskanej przez organ podatkowy o rzekomym związku przedmiotu tego postępowania ze zobowiązaniem spółki (...) w podatku dochodowym od osób prawnych za (...) r. (...). Dodatkowo, Naczelnik Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu wskazuje, iż skutkiem nieprawidłowości stwierdzonych w toku kontroli podatkowej w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za

rok podatkowy obejmujący okres od (...) r. do (...) r. było określenie straty, a więc brak uszczuplenia, mogącego stanowić przesłankę do wszczęcia KKS.”

Odnosząc się do powyższego, wskazać należy, że wyjaśnienia złożone (...) r., tj. w toku prowadzonej kontroli, przez Naczelnika PWUS w Poznaniu w związku z błędnie przyjętym założeniem, które skutkowało umorzeniem postępowania, odbiegają w swej treści od uzasadnienia decyzji NPWUS w Poznaniu z (...) r., nr (...) umarzającej postępowanie podatkowe w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za (...) r. przeprowadzone wobec (...).

W treści decyzji jednoznacznie stwierdzono, że weryfikacja rzetelności pozyskanych w toku prowadzonego postępowania podatkowego informacji spoczywa na organie podatkowym, ponieważ to on (a nie organ prowadzący postępowanie w sprawie karnej skarbowej), zobowiązany jest na podstawie art. 70c ustawy O.p., informację tę przekazać podatnikowi. Jako właścicielowi postępowania, właśnie na organie podatkowym spoczywa obowiązek zbadania, czy uzyskana przez niego informacja, o związku przedmiotu sprawy karnej skarbowej z niewykonaniem danego zobowiązania podatkowego, jest rzetelna i odpowiada rzeczywistej treści czynności wszczęcia postępowania w sprawie karnej skarbowej, który najczęściej ma formę postanowienia o wszczęciu.

Natomiast ze złożonych przez Naczelnika PWUS w Poznaniu w toku kontroli instancyjnej wyjaśnień wynika, że to właśnie brak jednoznacznego stwierdzenia przez pracowników WUCS w Poznaniu, iż wszczęte postępowanie nie obejmuje swym zakresem podatku dochodowego od osób prawnych za (...) r., a zwłaszcza niezakwestionowanie przez pracowników prowadzących postępowanie kks pytań uzasadniały błędne przekonanie kontrolowanego organu o prawidłowości przyjętych ustaleń (pkt 5 wyjaśnień z (...) r. dot. spółki (...)).

Jako osobę winną błędnego uznania, iż wszczęte zostało postępowanie o przestępstwo skarbowe również w zakresie podatku CIT za (...) r., które w konsekwencji stało się podstawą do zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, wskazano pracownika p. (...), która prowadziła to postępowanie w komórce (...) pod nadzorem ówczesnego kierownika działu p. (...), przez okres przekraczający 2 lata (niemniej wskazać należy, iż osoba ta prowadziła postępowanie w okresie, gdy nie istniało zagrożenie przedawnienia prawa do orzekania). (...) r. sprawę przekazano do realizacji w komórce (...) p. (...), który ostatecznie wyjaśnił tę kwestię pozyskując (...) r. jednoznaczną odpowiedź. Pracownik ten, nie weryfikując kwestii przedawnienia na bieżąco w momencie otrzymania sprawy do realizacji, prowadził postępowanie pod nadzorem kierownika działu p. (...) (która nota bene podpisała (...) r. pismo informujące zarówno podatnika, jak i jego pełnomocnika, o zaistnieniu przesłanek do zawieszenia biegu terminu przedawnienia) również przez okres przekraczający 2 lata (2,5 roku).

W przedłożonych do kontroli dokumentach nie stwierdzono analizy wskazującej, że rozliczenie podatku CIT zakończyłoby się określeniem straty w podatku CIT za (...) r. (co zostało przywołane zarówno w decyzji, jak i w wyjaśnieniach organu). Stwierdzenie to zostało dokonane najprawdopodobniej w oparciu o protokół kontroli, w którym zawarto informacje, że spółka złożyła CIT-8 za (...) r., wykazując przychód (...) zł; koszty (...) zł; dochód (...) zł; podatek należny (...) zł. W związku z tym, że w toku kontroli podatkowej zakwestionowano pewne przychody i koszty, obniżono przychód do wysokości (...) zł; koszty do wysokości (...) zł i tym samym otrzymano stratę w wysokości (...) zł. Niemniej trudno uznać za pewnik, że w wydanej decyzji wymiarowej, po przeprowadzonym postępowaniu podatkowym, w którym zbierano bardzo obszerny materiał dowodowy na pewno określono by stratę w tej właśnie wysokości). W wyjaśnieniach wielokrotnie

podkreślano, że postępowanie w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych uzależnione było od ustaleń poczynionych w toku postępowań podatkowych prowadzonych w zakresie podatku VAT za poszczególne okresy (...) r. Wskazywano, że charakteryzowało się wysokim stopniem złożoności zarówno pod względem faktycznym, jak i dowodowym. Sprawa dotyczyła klasycznej karuzeli podatkowej, a jej przebieg uzależniony był od zgromadzenia obszernego materiału dowodowego nie tylko od samego podatnika, lecz również od kilkunastu jego kontrahentów. Niezbędne było pozyskanie dokumentacji i informacji od innych organów podatkowych, a także przeprowadzenie przesłuchań świadków. Zakres oraz charakter zgromadzonego materiału dowodowego wymagały przeprowadzenia szczegółowej i wieloaspektowej analizy, co miało bezpośredni wpływ na czas trwania postępowania, które trwało ogółem ok. 5,5 roku (wszczęcie postępowania (...) r.; przedawnienie prawa o wydania decyzji (...) r.; wydanie decyzji umarzającej postępowanie (...) r.), a zanim organ zorientował się, że jest bezprzedmiotowe prowadził je przez okres ok. 4,5 roku.

W tym miejscu również należy odnieść się do dokumentu *Katalog dobrych praktyk mającego na celu wyeliminowanie bądź ograniczenie ryzyka przedawnienia się zobowiązań podatkowych dotyczący prowadzonych spraw*.

Przypomnienia wymagają zapisy zawarte w części C *Katalogu*, w którym zostały wskazane działania mogące mieć wpływ na przerywanie/zawieszenie biegu terminu przedawnienia (cyt.):

„1. Naczelnik US odpowiada za podejmowanie skoordynowanych działań w ramach urzędu skarbowego pomiędzy wszystkimi komórkami organizacyjnymi, których działania mają wpływ na przerwanie/zawieszenie biegu terminu przedawnienia.

2. Naczelnik US zobowiązany jest **do bieżącego badania** przesłanek mających wpływ na przerwanie/zawieszenie biegu terminu przedawnienia, w rozumieniu przepisów ustawy Ordynacja podatkowa.

3. W sytuacji, gdy w sprawie zachodzi uzasadniona obawa niewykonania zobowiązania podatkowego, należy rozważyć podjęcie czynności zmierzających do wydania decyzji w trybie art. 33 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, celem zabezpieczenia zobowiązania na majątku podatnika, stosownie do zapisów Instrukcji wprowadzonych w przedmiotowym zakresie w Urzędach Skarbowych woj. wielkopolskiego, zgodnie z dyspozycją Dyrektora IAS.

4. Naczelnik US zobowiązany jest do zapewnienia prawidłowej współpracy pomiędzy komórką ds. orzecznictwa a komórką wierzycielską, mającej na celu każdorazowe dokonywanie analizy zaistnienia przesłanek nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, o których mowa w art. 239b ustawy - Ordynacja podatkowa, ze szczególnym uwzględnieniem przypadków, w których okres do upływu terminu przedawnienia jest krótszy, niż trzy miesiące.

5. Jeżeli organ podatkowy **na etapie prowadzonej kontroli podatkowej, bądź postępowania podatkowego, pozyska dowody wskazujące na uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego**, powinien niezwłocznie przekazać do właściwych komórek ds. karnych skarbowych zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa skarbowego, z wykorzystaniem obowiązującego formularza (Karta informacyjna), wraz z całym zgromadzonym materiałem dowodowym wskazującym na naruszone przepisy prawa materialnego oraz kwotę uszczuplenia należności publicznoprawnej (łącznie i w poszczególnych okresach rozliczeniowych, z wykazaniem różnic pomiędzy danymi, zawartymi w deklaracji podatkowej/zeznaniu, a ustaleniem organu), **określeniem wadliwości lub nierzetelności ksiąg**, określeniem nierzetelności lub fikcyjności faktur. W sytuacji, gdy materiał dowodowy nie wskazuje wprost kwoty uszczuplenia podatkowego, Naczelnik US powinien dołączyć do

zawiadomienia analizę ekspercką. Szczegółowy zakres zawiadomienia karnego, wraz z załączonymi dokumentami, wskazany jest w części E.1.4.

6. W związku z uchwałą NSA (sygn. akt I FPS 1/21), jeżeli postępowanie podatkowe zostanie zakończone w okresie zawieszenia biegu terminu przedawnienia z art. 70 § 6 pkt 1 w zw. 70 c ustawy Ordynacja podatkowa Naczelnik US w uzasadnieniu decyzji, stosownie do art. 210 § 4 cyt. ustawy, dokonuje oceny, czy wystąpiły przesłanki warunkujące wystąpienie skutku w postaci nierozpoczęcia lub zawieszenia biegu ustawowego terminu. Naczelnik US dokonuje oceny w oparciu o informacje pozyskane z organu prowadzącego postępowania przygotowawcze dotyczące tego postępowania (...).

7. Naczelnik US **prowadzi bieżący monitoring** skuteczności podjętych działań zapobiegających przedawnieniu zobowiązań podatkowych, co do zaistnienia zdarzeń, mogących mieć wpływ na bieg terminu przedawnienia np. wszczęcie i prawomocne zakończenie postępowania karnego skarbowego, złożenie odwołania od decyzji zabezpieczającej, wniesienie zażalenia na nałożony rygor natychmiastowej wykonalności decyzji. Monitoring powinien być dokumentowany. W przypadku zaistnienia wyżej wymienionych zdarzeń mających wpływ na bieg terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, Naczelnik US przekazuje do Dyrektora IAS informacje w tym zakresie, za pośrednictwem komórki ION na adres mailowy: przedawnienia.ion.390000@mf.gov.pl.

8. Naczelnik US zobowiązany jest do bezzwłocznego zawiadomienia podatnika o nierozpoczęciu lub zawieszeniu biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, zgodnie z dyspozycją art. 70c ustawy Ordynacja podatkowa a następnie niezwłocznego poinformowania komórki prowadzącej postępowanie przygotowawcze o skutecznym doręczeniu ww. zawiadomienia, bądź wystąpieniu innych okoliczności, dla których zobowiązanie podatkowe nie przedawnia się.

9. Jeżeli w ciągu 3 miesięcy od momentu przekazania zawiadomienia karnego zawiadamiający nie otrzyma zwrotnej informacji o wszczęciu bądź odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego, Naczelnik US informuje o takiej sytuacji Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, na adres poczty elektronicznej: ics.390000@mf.gov.pl.

Z powyższych zadań wymienionych w *Katalogu dobrych praktyk* Naczelnik Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu wywiązał się. Podejmował bowiem czynności polegające na:

- **badaniu** przesłanek mających wpływ na przerwanie/ zawieszenie biegu terminu przedawnienia, w rozumieniu przepisów ustawy Ordynacja podatkowa,
- zapewnianiu prawidłowej współpracy pomiędzy komórką ds. orzecznictwa, a komórką wierzycielską, mającej na celu każdorazowe dokonywanie analizy zaistnienia przesłanek nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności
- w przypadkach, w których postępowanie podatkowe zostało zakończone w okresie zawieszenia biegu terminu przedawnienia z art. 70 § 6 pkt 1 w zw. 70 c ustawy O.p. w uzasadnieniu decyzji, stosownie do art. 210 § 4 cyt. ustawy, dokonywał oceny, czy wystąpiły przesłanki warunkujące wystąpienie skutku w postaci nierozpoczęcia lub zawieszenia biegu ustawowego terminu, w oparciu o informacje pozyskane z organu prowadzącego postępowania przygotowawcze dotyczące tego postępowania.
- **monitoringu** skuteczności podjętych działań zapobiegających przedawnieniu zobowiązań podatkowych, co do zaistnienia zdarzeń, mogących mieć wpływ na bieg terminu przedawnienia np. wszczęcie i prawomocne zakończenie postępowania karnego skarbowego, złożenie odwołania od

decyzji zabezpieczającej, wniesienie zażalenia na nałożony rygor natychmiastowej wykonalności decyzji

- bezzwłocznym zawiadomieniu podatnika o nierozpoczęciu lub zawieszeniu biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, zgodnie z dyspozycją art. 70c ustawy O.p., a następnie niezwłocznego poinformowania komórki prowadzącej postępowanie przygotowawcze o skutecznym doręczeniu ww. zawiadomienia, bądź wystąpieniu innych okoliczności, dla których zobowiązanie podatkowe nie przedawnia się.

Należy podkreślić, że w ocenianej sprawie prowadzonej wobec (...) nr (...) wydano decyzje umarzającą postępowanie podatkowe w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za (...) r. z uwagi na brak bieżącej analizy posiadanego materiału dowodowego (co uznano za incydentalny jednostkowy przypadek).

Ze zgromadzonych dokumentów wynika, że badanie przesłanek z zakresu przedawnienia zostało przeprowadzone przez p. (...) i błędnie zinterpretowane na początku prowadzonego postępowania. Kierownik komórki, p. (...) (...) r. podpisała pismo informujące zarówno podatnika, jak i jego pełnomocnika, o zaistnieniu przesłanek do zawieszenia biegu terminu przedawnienia. Pan (...) otrzymał sprawę do realizacji (...) r. Stąd można wywieść wniosek, że przesłanki nie były analizowane na bieżąco przez pracowników. Dopiero w momencie, gdy stwierdzono, że w niedługim czasie może dojść do upływu w dniu 31.12.2024 r. terminu przedawnienia karalności pracownik p. (...) zweryfikował posiadane dokumenty i w połowie 2024 r. (tj. na pół roku przed przedawnieniem do orzekania o karalności) zwrócili się do WUCS w Poznaniu z pismem, w celu pozyskania jednoznacznej odpowiedzi, czy śledztwo to obejmuje swoim zakresem należności wynikające z zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez ww. podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za (...) r.

Powyższe niezgodne jest z wyjaśnieniami Naczelnika, który w piśmie z (...) r. w pkt. 11 wskazał, że „W każdej sprawie wymiarowej, na bieżąco weryfikowana jest kwestia ewentualnego przedawnienia zobowiązania podatkowego. Każdy z pracowników prowadzących postępowanie jest odpowiedzialny za analizę i bieżący monitoring pod tym kątem. Jeśli czynności w tym zakresie nie zostały podjęte, na tym etapie dokonuje tego pracownik prowadzący postępowanie. Podobnie z zawiadomieniem w trybie art. 70c ustawy Ordynacja podatkowa. Na tym etapie pracownik pozostaje w bieżącym kontakcie z komórką KKS lub prokuratorem”.

Za nieprawidłowość należy uznać błędne uznanie, że doszło do zawieszenia terminu przedawnienia oraz brak ponownej analizy kwestii przedawnienia zobowiązania podatkowego przez nowego pracownika orzekającego w sprawie, co spowodowało prowadzenie sprawy po upływie terminu przedawnienia i w efekcie zakończyło się umorzeniem postępowania podatkowego z powodu uznania go za bezprzedmiotowe.

5. Rejestracja przerw w naliczeniu odsetek:

W toku kontroli zweryfikowano, czy pracownicy PWUS w Poznaniu w uzasadnionych przypadkach rejestrowali przerwy w naliczaniu odsetek, zgodnie z treścią art. 54 ustawy O.p. Ustalenia dot. podmiotów z próby kontrolnej:

1) (...)

Brak przesłanek do wprowadzenia przerw odsetkowych w Poltax2bplus (wszczęcie postępowania (...) r., decyzję doręczono (...) r.).

2) (...)

Brak przesłanek do wprowadzenia przerw odsetkowych w Poltax2bplus (wszczęcie postępowania (...) r., decyzję doręczono (...) r.).

3) (...)

a) NUS zrealizował procedurę dotyczącą przerw odsetkowych, nie sporządzając na tę okoliczność notatki. Obecnie nie ma możliwości sporządzenia wydruków, gdyż system nie wydrukuję zapisów w sytuacji, gdy zaległości te już nie istnieją;

b) Strona uregulowała zobowiązanie, ale wpłacona kwota nie pokrywała całej zaległości (zobowiązanie i odsetki) w konsekwencji, wobec powstałej zaległości przeprowadzone zostało postępowanie egzekucyjne,

c) (...) r. spółka złożyła skargę na postępowanie egzekucyjne, a potem (...) r. zażalenie na postanowienie Naczelnika PWUS w Poznaniu w sprawie zaliczenia nadpłaty na poczet zaległości,

d) w związku z ww. pismem strony (...) r. dokonano analizy, pod kątem ustosunkowania się do zarzutów strony. Nie stwierdzono przesłanek do wprowadzenia przerw odsetkowych,

e) wydając ponownie decyzję (po uchyleniu poprzedniej) nie wprowadzono przerw ze względu na brak zaległości.

4) (...)

Brak wydruków z Poltax2bplus, potwierdzających przestrzeganie przez organ przepisu art. 54 § 1 pkt 7 ustawy O.p. oraz informacji dot. ewentualnego zastosowania art. 54 § 2 ww. ustawy, z uwagi na umorzenie postępowania podatkowego w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za (...) r.

5) (...)

Z uwagi na okoliczność wszczęcia postępowania podatkowego w roku 2014, wskazać należy, iż w (...) r. nie dokumentowano tego rodzaju analiz i nie sporządzano z nich notatek służbowych. W przedmiotowej sprawie brak jest przerw w naliczaniu odsetek, z uwagi na brak zobowiązania podatkowego.

6) (...)

(...) r. sporządzono w US adnotację o braku zasadności wprowadzenia do Poltax2B przerw w naliczaniu odsetek. Zatem, w systemie Poltax2bplus odnotowano jedynie przerwy związane z zawieszeniem biegu terminu przedawnienia.

7) (...)

Brak wydruków z Poltax2bplus, potwierdzających przestrzeganie przez organ przepisu art. 54 § 1 pkt 7 ustawy O.p. oraz informacji dot. ewentualnego zastosowania art. 54 § 2 ww. ustawy, z uwagi na umorzenie postępowania.

8) (...)

(...) r. sporządzono w US adnotację o braku zasadności wprowadzenia do Poltax2bplus przerw w naliczaniu odsetek.

9) (...)

(...) r.. sporządzono w US adnotację o braku zasadności wprowadzenia do systemu Poltax2bplus przerw w naliczaniu odsetek. Zatem, w systemie Poltax2bplus odnotowano jedynie przerwy związane z zawieszeniem biegu terminu przedawnienia.

Dokonując analizy działań w tym postępowaniu podatkowym organ doszedł do wniosku, że na czas trwania postępowania podatkowego, decydujący wpływ miała konieczność uzyskania danych źródłowych będących w posiadaniu innych organów podatkowych oraz realizacja bardzo licznych wniosków dowodowych złożonych przez Podatnika w zastrzeżeniach do protokołu kontroli

podatkowej. Dodatkowo strona nie uczestniczyła aktywnie w postępowaniu podatkowym, nie odpowiadała na wezwania do przedłożenia dokumentów, nie brała udziału w przesłuchaniach świadków, o które sama wnioskowała. Od pewnego etapu postępowania w ogóle nie odbierała kierowanej do niej korespondencji.

10) (...)

Sprawa dotyczy ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego, wobec tego art. 54 § 1 pkt 7 ustawy O.p. nie ma zastosowania.

Odnosząc się do wyjaśnień dotyczących uznania braku zasadności wprowadzenia przerw w naliczaniu odsetek w sprawach:

Nr 3) dot. (...)

Nr 6) dot. (...)

Nr 8) dot. (...)

wskazać należy, że w wyjaśnieniach zarówno z (...)r., jak i (...) r. Naczelnik PWUS w Poznaniu podkreślał, że powyższe sprawy wymagały m.in.:

- przeprowadzenia wielowątkowych postępowań,
 - były skomplikowane z uwagi na sieć powiązań między kontrahentami,
 - uzależnione były od ustaleń poczynionych w postępowaniach dotyczących poprzednich okresów rozliczeniowych,
 - w uzasadnionych przypadkach były przekazywane do załatwienia kolejnym pracownikom,
- a generalnie podejmowane czynności miały na celu zebranie kompletnego materiału dowodowego.

Ustawa Ordynacja podatkowa określa w art. 139 terminy załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym zarówno przed organem pierwszej, jak i drugiej instancji, różnicując je w pierwszej instancji w zależności od stopnia skomplikowania sprawy. Wskazuje także okresy, których nie uwzględnia się przy obliczaniu terminu do załatwienia sprawy. Z art. 139 § 4 ustawy O.p. należy wnioskować, że termin na załatwienie sprawy oblicza się biorąc pod uwagę tylko efektywny czas postępowania. Nie bierze się pod uwagę tych okresów, w których organ nie mógł działać, albo z uwagi na przewidziane w ustawie terminy procesowe na dokonanie określonych czynności procesowych, albo z uwagi na zawieszenie postępowania. Okresy te są obiektywnie proste do ustalenia. Natomiast wynikający z art. 139 § 4 ustawy O.p. ostatni powód niewliczania okresów nieefektywnego czasu postępowania - przyczyny niezależne od organu - nastręczać już może trudności w ustaleniu czasu trwania postępowania jaki powinien być wyłączony, przy ocenie zachowania terminu załatwienia sprawy przez organ. Opieszale prowadzenie postępowania dowodowego jest sankcjonowane przez ustawodawcę poprzez zakaz naliczania odsetek za zwłokę (art. 54 § 1 pkt 1, 3, i 7 ustawy O.p.). Dodatkową przesłanką, wynikającą z treści art. 139 § 4 ustawy O.p., jest przedłużenie postępowania w wyniku niekorzystnego działania strony.

Aby dokonać jednoznacznej oceny, czy opóźnienie powstało z winy strony, czy z przyczyn niezależnych od organu należy zweryfikować poszczególne czynności podejmowane w toku postępowania przed organami obu instancji, z uwzględnieniem dat ich podejmowania i zakończenia oraz ocenić celowość podejmowania czynności i ocenić działania strony. Wymagane jest przeprowadzenie dokładnej analizy czynności dokonanych przez organy obu instancji w okresie od wszczęcia postępowania w sprawie, w szczególności pod kątem szybkości postępowania, w tym zbadanie, czy organ skoncentrował postępowanie dowodowe i czy czynności przeprowadzane na poszczególnym etapie postępowania

mogły zostać przeprowadzone wcześniej. W celu dokonania takiej oceny organ powinien wskazać, które z podejmowanych czynności i z jakiej przyczyny uzasadniały przedłużenie trwania postępowania podatkowego ponad okres wskazany w treści art. 139 § 1 i § 3 ustawy O.p. Powinien również ocenić postawę podatnika, aby wykazać, czy była ona nakierowana co najmniej na opóźnienie w wyjaśnieniu sprawy. Dopiero dokładne przeanalizowanie tych okoliczności i zebranie argumentacji, nieodwołującej się jedynie do konieczności zbadania obszernego materiału dowodowego pozwoli stwierdzić, czy niezakończenie postępowania w terminie nastąpiło z przyczyn niezależnych od organu (ponowna analiza rodzaju i częstotliwości czynności podejmowanych na etapie postępowania podatkowego). Organ nie może pominąć pełnionej przez siebie funkcji gospodarza postępowania podatkowego, dlatego ma obowiązek ustalenia wszelkich faktów niezbędnych do załatwienia sprawy (art. 122 ustawy O.p.), ale też prowadzone przez niego postępowanie powinno być prowadzone wnikliwie i szybko, przy wykorzystaniu najprostszyc środków (art. 125 § 1 ustawy O.p.). Realizacja zasady prawdy obiektywnej nakłada na organ w pierwszym rzędzie obowiązek ustalenia, jakie fakty wymagać będą udowodnienia z uwagi na treść hipotezy normy prawnej, która jego zdaniem będzie zastosowana w sprawie, określenia, jakie dowody powinny być przeprowadzone, przeprowadzenie tych dowodów, ich rozpatrzenie (art. 187 § 1 ustawy O.p.) i ocena (art. 191 ustawy O.p.). Jego rolą jest zatem określenie pewnego rodzaju planu postępowania, z uwzględnieniem zasady szybkości i prostoty postępowania. Konieczność zapewnienia stronie czynnego udziału w postępowaniu, w tym poprzez możliwość składania wniosków dowodowych może mieć wpływ na kolejność lub liczbę przeprowadzonych dowodów, jednak i w tym wypadku to organ decyduje o dopuszczeniu dowodów, a także o czasie ich przeprowadzenia, może także zmieniać własne postanowienia dowodowe (art. 187 § 2, art. 188, art. 189 ustawy O.p.). W postępowaniu podatkowym organ powinien się zatem zachowywać w sposób dynamiczny, uwzględniając dotychczasowy przebieg postępowania i reagować szybko i wnikliwie na potrzebę przeprowadzenia dodatkowych dowodów, bądź odstąpienie od przeprowadzenia planowanych kolejnych czynności dowodowych. Celowość przeprowadzenia dowodów jest tak samo istotna jak szybkość ich przeprowadzenia. Nie wystarczy zatem stwierdzenie, że przeprowadzenie dowodu było konieczne i uzasadnione w celu ustalenia stanu faktycznego. Ważne jest również to, aby z przeprowadzeniem tego istotnego dowodu nie zwlekano bez istotnej przyczyny, aby czynności dokonywano we właściwej kolejności, a przy konieczności zebrania obszernego materiału dowodowego - równolegle. Sprawne postępowanie uzależnione jest także od dobrej znajomości akt sprawy i podejmowania decyzji procesowych w oparciu o znajdujące się w nich dowody. Niezbędność podjęcia czynności nie stanowi jeszcze dostatecznej podstawy do stwierdzenia, że przedłużenie postępowania nastąpiło z przyczyn niezależnych od organu. Istotne jest bowiem to, na jakim etapie postępowania czynność dowodowa mogła być najwcześniej przeprowadzona, a jeżeli została przeprowadzona później, to czy były powody usprawiedliwiające to opóźnienie.

(patrz Wyroki: NSA z 13. 3.2025 r. II FSK 1651/24; NSA z 13.03.2025 r. II FSK 1649/24 oraz NSA z 20.02.2025 r. III FSK 1186/24 i WSA z 11.04.2024 r. I SA/Po 800/23)

Ocen zasadności konieczności dokonania odpisu przerw odsetkowych wg powyższych schematów wskazanych przez Sądy Administracyjne w sprawach Nr 3) dot.(...), Nr 6) (...), Nr 8) dot. (...) kontrolowany organ nie dokonał i dopiero ponowna analiza na podstawie powyżej wskazanych schematów wynikających z cyt. Powyżej wyroków da podstawę do stwierdzenia, czy zasadne było ich odpisanie, czy nie.

6. Terminowość i prawidłowość prowadzonych postępowań podatkowych

Analiza czasookresu od zakończenia kontroli/przekazania akt do komórki wymiarowej/wszczęcia postępowania podatkowego, z uwzględnieniem czasu do upływu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego nie wykazała istnienia kontroli zakończonych wynikiem pozytywnym z kwotą uszczuplenia powyżej „0”, dla których pomiędzy datą doręczenia postanowienia w sprawie wszczęcia postępowania podatkowego, a datą zakończenia kontroli upłynęło więcej niż 180 dni. Co wskazuje, że organ realizuje zadania zgodnie z zapisami art. 165b § 1 ustawy O.p.

Prawidłowość prowadzenia postępowania podatkowego

a) przestrzeganie zasad określonych przepisami ustawy Ordynacja podatkowa

- ✓ Ocenie poddano sposób doręczania pism stronie/pełnomocnikowi i w żadnym z badanych przypadków nie stwierdzono naruszeń:
- Przed wydaniem postanowienia o wszczęciu postępowania i w każdym przypadku kierowania do strony korespondencji wypracowano metodę sporządzania wydruków z KRS i systemu SSP w celu zweryfikowania organu uprawnionego do reprezentacji podmiotu.
- Nie stwierdzono błędów formalnych w doręczeniu wszczęcia postępowania, co skutkowało prawidłowym wszczęciem.
- W wymaganych przypadkach kierowano do komórki wsparcia zarządzania (kierownika Sekretariatu) pismo z prośbą o wyjaśnienie zapisu na ZPO (proszono o złożenie do Poczty Polskiej reklamacji, w celu stwierdzenia kto odebrał przesyłkę, aby mieć stuprocentową pewność, że była to osoba uprawniona - 2 sprawy).
- W uzasadnianych przypadkach korespondencję doręczano pełnomocnikom, dokonując w sposób prawidłowy doręczenia pisma w formie elektronicznej najpierw na platformie e - PUAP, a później przy wykorzystaniu aplikacji e-Deklaracje.
- W sytuacji, gdy strona była reprezentowana nie przez pełnomocnika, lecz przez członka zarządu pismo doręczono na adres siedziby spółki, wykorzystując wymagane kanały korespondencji (wcześniej korespondencja papierowa, od 2025 r. korespondencja PURDE i PUH).
- W postanowieniach wydawanych w toku weryfikowanych postępowań stwierdzono prawidłowość adresowania korespondencji – poprzez wskazywanie w główce pisma nazwy i adresu spółki; natomiast w stopce - adres do korespondencji tj. imię i nazwisko prezesa (pełnomocnika) oraz jego adres zamieszkania (odpowiednio siedziby).
- ✓ Postanowienie o wszczęciu postępowania podatkowego zawiera dodatkowy zapis informujący o zasadach stosowanych w toku prowadzonego postępowania wynikających z art. 121, 123 ustawy O.p.
- ✓ Postanowieniem włączano do akt materiał dowodowy zgromadzony w toku postępowań prowadzonych przez zewnętrzne organy podatkowe wobec kontrahentów strony (protokoły kontroli, protokoły przesłuchania świadka, faktury, kopie decyzji – zanonimizowane dokumenty, potwierdzone za zgodność z oryginałem),
- ✓ W toku prowadzonych postępowań kierowano wezwania do strony wykorzystując prawidłową podstawę prawną – wezwania spełniały wymogi wynikające z art. 159 ustawy O.p., zawierały w uzasadnionych przypadkach pouczenie w trybie art. 262 ustawy O.p., wskazywano do kogo i w jakim celu kierowane jest wezwanie, w jakim terminie należy przedłożyć wymagane dokumenty, itd. (oczywista omyłka pisarska w 1 postępowaniu – opisane poniżej),

- ✓ Wykorzystywano możliwość kierowania do obcych organów podatkowych prośby o pomoc prawną, w celu przesłuchania w charakterze świadka wskazanych osób,
- ✓ W przypadku niezafatwienia sprawy organ podatkowy każdorazowo dopełnił obowiązku zawiadomienia strony o niezafatwieniu sprawy we właściwym terminie, stosownie do treści art. 140 § 1 ustawy O.p.,
- ✓ Respektowano prawa strony – w prawidłowy sposób wyznaczano terminy zastosowania tarczy covidowej; terminy do przesłuchania świadków i informowano o tym zdarzeniu pełnomocników stron; wyznaczano termin do zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym w oparciu o art. 200 ustawy O.p.,
Podczas trwającej pandemii, aby uniknąć przestoju w prowadzonym postępowaniu (z powodu kwarantanny i problemów przy przekraczaniu granicy) organ uzgodnił z pełnomocnikiem strony zakres pytań, które następnie zostały przetłumaczone na język niemiecki i wysłane świadkowi do ustosunkowania się, zamiast przeprowadzania dowodu z przesłuchania w charakterze świadka z udziałem tłumacza przysięgłego,
- ✓ W wymaganych przypadkach wydawano postanowienia o przedłużeniu terminu zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym, które każdorazowo były doręczane przed upływem terminu wskazanego w poprzednim postanowieniu (nie zdarzył się żaden przypadek niedopilnowania doręczenia przed upływem ważności poprzedniego postanowienia),
- ✓ Badano instrumentalność wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe albo wykroczenie skarbowe, odnosząc się do tej kwestii w wydawanych rozstrzygnięciach (decyzjach),
- ✓ Postępowania podatkowe zostały zakończone wydaniem przez NPWUS w Poznaniu rozstrzygnięć w każdej poddawanej ocenie sprawie podatkowej, przy wykorzystaniu właściwej podstawy prawnej.
Organ podatkowy wykonał niezbędne elementy procedury podatkowej, aby zakończyć postępowania i wydać decyzje, tzn.:
 - weryfikował właściwość miejscową organu,
 - weryfikował (poza 1 ww. incydentalnym przypadkiem) terminy przedawnienia zobowiązania podatkowego, na podstawie art. 68–70a i art. 71 ustawy O.p.
 - ustalił stan faktyczny,
 - zebrał i rozpatrzył cały zgromadzony materiał dowodowy (art. 187 § 1 ustawy O.p.),
 - w 1 przypadku (sprawa (...)) wystąpił do sądu powszechnego o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, bowiem zaistniały wątpliwości co do jego istnienia (art. 199a § 3 ustawy O.p.),
 - w każdym przypadku zapewnił stronie czynny udział w prowadzonym postępowaniu podatkowym (art. 123 § 1 ustawy O.p.), w szczególności wyznaczenie 7-dniowego terminu do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego (art. 200 § 1 ustawy O.p.).

b) efektywność wykorzystania czasu na podejmowane czynności w trakcie prowadzonego postępowania podatkowego i czasookres prowadzenia postępowania podatkowego

Analizując sprawy, poddano ocenie:

- przerwy pomiędzy podejmowanymi czynnościami,
- czy podejmowane działania/czynności nie były czynnościami pozornymi,

- czy zgromadzono nowy materiał dowodowy,
- czasookres prowadzenia postępowania podatkowego od dnia wszczęcia postępowania do dnia wydania/doręczenia decyzji.

Zwrócono również uwagę na kwestię odzwierciedlenia długości prowadzonego postępowania podatkowego w zebranych materiałach dowodowych (przewlekłość postępowania nieadekwatna do podjętych czynności, nieuzasadnione odstępy czasu pomiędzy czynnościami, podejmowanie działań krótko przed upływem terminu załatwienia sprawy w celu uzasadnienia przyczyn jej niezakończenia w terminie).

podmiot	Przedmiot kontroli	Data podpisania protokołu kontroli	Wszczęcie postępowania podatkowego, termin	Postanowienia w trybie art. 140 ustawy O.p. (ilość postanowień wydanych w toku postępowania)	Zawiadomienie w trybie art. 200 ustawy O.p., termin	Decyzja wymiarowa z dnia
(...)	Zaliczki na podatek dochodowy w okresie I-III/2022	(...)	(...)	brak	(...)	(...)
(...)	Zaliczki na podatek dochodowy w 2023 r.	(...)	(...)	brak	(...)	(...)
(...)	Podatek dochodowy od osób prawnych CIT za 2016	(...)	(...)	3 szt.	(...)	(...)
	Odwołanie Decyzja DIAS Skarga do WSA, po wyroku zwrot akt	(...)	(...)	3 szt.	10.03.2023	(...)
(...)	Podatek dochodowy od osób prawnych CIT za 2014	(...)	(...)	31 szt.	(...)	(...)
(...)	Podatek VAT za III/2013	(...)	(...)	16 szt.	(...)	(...)
(...)	Podatek VAT za III/2016	(...)	(...)	32 szt.	(...)	(...)
(...)	Podatek VAT za XI/2018	(...)	(...)	18 szt.	(...)	(...)

(...)	Podatek VAT za XII/2019- II/2020	(...)	(...)	22 szt.	(...)	(...)
(...)	Podatek VAT za X-XI/2018	(...)	(...)	18 szt.	(...)	(...)
(...)	Podatek VAT za XI/2020- I/2021	(...)	(...)	1 szt.	(...)	(...)

Na podstawie danych zgromadzonych w powyższej tabeli należy stwierdzić, że w 6 sprawach na weryfikowanych 10, organ dość swobodnie korzystał z możliwości przedłużania prowadzonych przez siebie postępowań. Pomimo uznania złożoności prowadzonych postępowań należy podkreślić, że w sprawach, w których wystosowano do podatników kilkanaście postanowień przedłużających termin jego zakończenia (a w skrajnych przypadkach przekroczono 30 szt. wydanych postanowień w trybie art. 140 ustawy O.p.), należy, zwrócić uwagę, że prowadzenie postępowań w ten sposób sugeruje ich przewlekłość i daje podstawy do stwierdzenia braku dynamiki w ich prowadzeniu.

Organ prowadził postępowania podatkowe za wybrane okresy i w ich toku wszczynał kolejne postępowania za uprzednie okresy podatkowe, co z kolei powodowało konieczność zgromadzenia obszernego materiału dowodowego.

W uzasadnieniach postanowień powoływano się na konieczność zgromadzenia materiału od stron i ich kontrahentów, co jednak nie zawsze w pełni stanowiło działania mające bezpośredni wpływ na ustalenia w sprawie z pierwotnego okresu. Z uwagi na fakt prowadzenia postępowań, które charakteryzowały się wysokim stopniem złożoności zarówno pod względem faktycznym, jak i dowodowym, organ gromadził obszerny materiał dowodowy. Tym samym za niezbędne uznano pozyskanie dokumentacji i informacji od innych organów podatkowych, a także przeprowadzenie przesłuchań świadków obciążonych terminami. Zakres oraz charakter zgromadzonego materiału dowodowego wymagały przeprowadzenia szczegółowej i wieloaspektowej analizy, co również miało bezpośredni wpływ na czas ich trwania. Niemniej należy zwrócić uwagę, że pomimo ww. okoliczności powoływanie jednakowego uzasadnienia w treści kilku następujących po sobie postanowień w trybie art. 140 ustawy O.p. naraża Organ na ocenę, że w sposób jednoznaczny nie udokumentował zasadności dokonywania zmiany terminu.

W toku kontroli stwierdzono wielokrotne powoływanie się w postanowieniach wydanych w trybie art. 140 ustawy O.p., na następujące okoliczności:

- włączanie postanowieniem pozyskanych z innych organów dokumentów - co miało najczęściej miejsce na kilka dni przed upływem terminu do załatwienia sprawy ((...), (...), (...), (...));
- kierowanie wezwań o dokumenty ((...), (...), (...)), lub na przesłuchanie świadków ((...), (...)) – również na kilka dni przed upływem terminu do załatwienia sprawy;
- prowadzenie postępowań za poprzednie okresy rozliczeniowe lub inne postępowanie (12 postanowień – (...), (...))

po to, aby mieć uzasadnienie do wydania postanowienia o przedłużeniu terminu.

Wielokrotnie (np. w sprawie (...)) w uzasadnieniu wydanego w trybie art. 140 ustawy O.p. postanowienia powoływano się na konieczność zapoznania się z materiałem włączonym do akt sprawy (zazwyczaj były to protokoły kontroli, protokoły przesłuchania świadków, faktury, decyzje określające zobowiązanie itd.), oczekiwanie na materiał dowodowy lub prowadzenie postępowań za uprzednie

okresy rozliczeniowe. W kilku sprawach poddawanych kontroli po wysłaniu zawiadomienia w trybie art. 200 ustawy O.p. nadal w uzasadnieniu postanowienia w sprawie przedłużenia terminu wskazywano na konieczność zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym (np. (...), (...), (...)). Jakkolwiek należy zgodzić się z obszernością zgromadzonego materiału dowodowego, niemniej wskazać należy, że takiego uzasadnienia nie należy używać kilkunastokrotnie, a zastosowanie postanowienia w trybie art. 200 ustawy O.p. wręcz wyklucza możliwość powoływania się na nie. Organ wyznaczając stronie termin do zapoznania się powinien być pewien, że zgromadził już cały materiał dowodowy i dopiero wtedy powinien zabezpieczyć prawa strony i zapoznać ją z całością zebranego materiału, a nie dopiero analizować materiał. W sprawie dot. (...) wydano 32 postanowienia w trybie art. 140 ustawy O.p., z czego 9 po wystosowaniu zawiadomienia w trybie art. 200 ustawy O.p. Zgodnie z treścią art. 200 § 1 ustawy O.p. „Przed wydaniem decyzji organ podatkowy wyznacza stronie siedmiodniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego”. Skoro organ podatkowy uznał, że zgromadził niezbędny do wydania decyzji materiał dowodowy to należy podkreślić, że brak jest podstaw do wydania 9 postanowień, w których każdorazowo dochodzi do zmiany terminu zakończenia sprawy o co najmniej 2 miesiące. Półtoraroczna analiza zgromadzonego materiału dowodowego wskazuje na występowanie działań pozorowanych, niemających odzwierciedlenia w zebranych materiałach dowodowych.

Podobnie w sprawie (...) wydano 16 postanowień w trybie art. 140 ustawy, w tym 15 postanowień po wysłaniu stronie zawiadomienia w trybie art. 200 ustawy O.p. Dopiero po 15 miesiącach (wydawanych w 2014 r. i 2015 r. postanowieniami przedłużających postępowania o 1 miesiąc) Organ zwrócił się do Sądu o ustalenie stosunku prawnego.

W 1 z prowadzonych postępowań (sprawa (...)) wydano 12 postanowień w trybie art. 140 ustawy O.p. w których uzasadniano je uzależnieniem od wydania decyzji za okres wcześniejszy. W okresie trwającym od (...) r. do (...) r. tj. przez okres przekraczający 2 lata nie podejmowano żadnych czynności. Dopiero w grudniu 2024 r. zawnioskowano o przekazanie informacji i dokumentów dot. firmy (...) do NUS w (...). Po czym wydano kolejne 3 postanowienia o przedłużeniu terminu i zakończono postępowanie wydaniem decyzji.

Należy podkreślić, że długotrwałe prowadzenie postępowań podatkowych nie pozostaje bez związku z zobowiązaniem strony, bowiem stwarza dla podatnika zagrożenie zapłaty wyższej kwoty odsetek (których organ nie odpisywał, bo uznał, że nie ma przesłanek do tego).

Podsumowując, stwierdzono nieprawidłowości w zakresie terminowości polegające na:

- ✓ przewlekłości prowadzenia postępowania podatkowego po kontroli i podejmowaniu poszczególnych czynności,
- ✓ wielokrotnym przedłużaniu terminu załatwienia sprawy nieuwzględniającego obiektywnego czasu niezbędnego do wykonania czynności proceduralnych i dowodowych,
- ✓ brak dynamiki w prowadzonych postępowaniach:
 - niepodejmowanie adekwatnych czynności (czynności dowodowe odbywały się jedna po drugiej, nie prowadzono czynności dowodowych równolegle),
 - opóźnienia w wysyłaniu pism - pisma wysyłane tuż przed zakończeniem wyznaczonego terminu sprawy, co miało wpływ na czas prowadzenia sprawy,

- ✓ nieprawidłowe prowadzenie postępowań podatkowych z uwagi na zwłokę w podejmowaniu czynności.

c) poprawność formalna i merytoryczna dokumentów wytworzonych w trakcie postępowania podatkowego

Stwierdzono, że w przypadku analizowanych spraw dokumentacja postępowania podatkowego została sporządzona zgodnie z wymogami określonymi ustawą O.p., a w szczególności te zawierające przepisy: art. 200, art. 140, art. 139, art. 155, art. 199, art. 196, art. 172 § 1 i § 2 pkt 2 i 3.

- Wysyłane w komórkach SPP wezwania spełniały wymogi wynikające z treści art. 159 ustawy O.p.

W 1 odosobnionej sprawie (sprawa nr 3 dot. (...)) stwierdzono 3 przypadki wezwania do przedłożenia dokumentacji (prośba o przekazanie pism dokumentujących okoliczności zastosowania cen transferowych pomiędzy firmami (...) a (...)). W podstawie prawnej powyższego wezwania wskazano art. 122, art. 155, art. 180 i art. 189, art. 262 ustawy O.p. Podczas cytowania treści przepisów zarówno w art. 180, jak i w art. 189 zacytowano tożsamą treść § 1 i § 2 z art. 189 (doszło do tzw. omyłki pisarskiej w wezwaniach z (...) r., (...) r., (...) r.) Zgodnie z wyjaśnieniem Naczelnika błąd wynikał prawdopodobnie z powielania treści podstawy z innego pisma (w przypadku pierwszego wezwania; w późniejszych z powielania treści pierwszego wezwania).

- Postanowienia o włączeniu do akt sprawy materiału zgromadzonego przez inne organy podatkowe każdorazowo wydawano z prawidłową podstawą prawną.
- W uzasadnionych przypadkach kierowano prośby o pomoc prawną polegającą na przesłuchaniu wskazanych osób w charakterze świadka – prawidłowo informowano organ o uczestnictwie w sprawie pełnomocnika.
- W pismach, w których Naczelnik Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu (np. w sprawie dot. (...) i (...)) zwracał się do innych organów podatkowych o pomoc prawną tj. z prośbą o przesłuchanie jakiejś osoby w charakterze świadka stwierdzono zapisy „w sprawie zagadnień będących przedmiotem wnioskowanych czynności w tym przekazania treści pytań do świadka, proszę skontaktować się tel. lub mailowo z osobą, która prowadzi sprawę”.

Zgodnie z zasadami prowadzenia postępowań administracyjnych, wzywając inny organ do pomocy (np. w zakresie przesłuchania świadka), należy precyzyjnie określić, czego ta pomoc ma dotyczyć (czyli np. wskazywać pytania do przesłuchania, listę kwestii do wyjaśnienia), a nie zobowiązywać ten organ do skontaktowania się w sprawie pytań. Wyjaśniając powyższą kwestię, Naczelnik Urzędu wskazał:

„Praktyką jest to, że wniosek o udzielenie pomocy prawnej przez inny organ podatkowy w zakresie przesłuchania świadka, nie zawiera pytań. Wynikało to z faktu, iż istniało ryzyko, że strona przed przesłuchaniem stawia się w US w celu przejrzenia akt sprawy i zapozna się wcześniej z pytaniami, co mogłoby istotnie wpłynąć na zeznania świadka. Pytania przekazano w późniejszym czasie osobie przeprowadzającej czynności w ramach pomocy prawnej. Nie było zamysłem Naczelnika Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu to, aby Urząd Skarbowy w (...) upominał się o przekazanie pytań, ale to, aby uniemożliwić Stronie możliwość zapoznania się z pytaniami kierowanymi do świadka. Kontakt telefoniczny lub mailowy pomiędzy pracownikami obu urzędów przebiegał bezproblemowo (...)”.

Odnosząc się do powyższego wskazać jednak należy, że pismo takie wraz z pytaniami można było wysłać do właściwego organu z prośbą o udzielenie pomocy prawnej, natomiast kontrolowany urząd po wysłaniu prośby mógł taką korespondencję wyłączyć z akt sprawy.

- Oceniane decyzje wymiarowe zawierały ustawowe elementy wynikające z przepisów Działu IV, Rozdziału 13 (art. 207-215) ustawy O.p. oraz właściwą podstawę prawną.
- Wydane rozstrzygnięcia zostały podpisane przez osoby upoważnione do wykonania tych czynności przez Dyrektora IAS w Poznaniu (tj. Naczelnik Urzędu) lub Naczelnika (tj. Z-cy Naczelnika i kierownicy komórek).
- W Pierwszym Wielkopolskim Urzędzie Skarbowym w Poznaniu postanowienia o wszczęciu postępowania zawsze podpisywane były przez kierowników działów postępowań podatkowych – zgodnie z przedłożonymi upoważnieniami.
- Stwierdzono:

sytuacje wymagające wyjaśnienia w zakresie podpisywania pism w toku prowadzonych postępowań:

- ✓ W postępowaniu podatkowym prowadzonym wobec (...) poddano ocenie postanowienie z (...) r. nr (...) w sprawie włączenia materiału dowodowego do akt sprawy (dokumenty potwierdzające wymianę informacji - efca.ec.europa.eu) podpisane z up. Naczelnika przez pracownika p. (...) (...). Przedłożone na prośbę upoważnienie potwierdziło fakt posiadania uprawnienia przez p. (...) do podpisywania m.in. postanowień o włączeniu materiału dowodowego do akt sprawy. Dodatkowo przekazano upoważnienie nr (...) z (...) r. do zastępowania kierowników SPP-1 i SPP-2 w czasie ich jednoczesnej nieobecności (oraz upoważnienie nr (...) z (...) r., z którego wynika kiedy utraciły moc upoważnienia)

oraz nieprawidłowości w tym zakresie:

- ✓ W sprawie (...) wysłano dokumenty podpisane przez kierownika działu p. (...)

Pismo do NUS w (...) z (...) r. – zapytanie o ukończenie postępowań prowadzonych wobec (...),

Pismo do NUS w (...) z (...) r. – zapytanie o ukończenie postępowań prowadzonych wobec (...),

Odp. PWUS w Poznaniu z (...) r. – informacja przekazana do NUS w (...), że oczekują uwierzytelnionej kserokopii protokołu z badania ksiąg za I kw. 2014 firmy (...),

Pismo do Naczelnika (...) Urzędu Celno – Skarbowego w (...) z (...) r. – zapytanie o ukończenie postępowań prowadzonych wobec (...),

Zapytanie do NUS (...) z (...) r. – zapytanie o ukończenie postępowań prowadzonych wobec (...),

Pismo do Naczelnika (...) US w (...) z (...) r. – zapytanie o ukończenie postępowań prowadzonych wobec (...),

Pismo do NUS w (...) z (...) r. – zapytanie w sprawie postępowań prowadzonych wobec (...),

Pismo do NPUS w (...) z (...) r. – zapytanie w sprawie postępowań prowadzonych wobec (...),

Pismo do NUS w (...) z (...) r. – zapytanie w sprawie postępowań prowadzonych wobec (...),

Pismo kierowane do NUS w (...) z (...) r. w sprawie postępowań prowadzonych wobec (...),

Pismo kierowane do NUS w (...) z (...) r. z prośbą o przekazanie decyzji dot. (...),

Pismo kierowane do NUS w (...) z (...) r. z prośbą o przekazanie decyzji dot. (...) oraz z zapytaniem o ukończenie spraw,

Zapytanie kierowane do Naczelnika Pierwszego (...) US w (...) z (...) r. w sprawie (...),

Zapytanie kierowane do Naczelnika (...) UCS w (...) z (...) r. w sprawie (...) w restrukturyzacji,

Zapytanie kierowane do NUS (...) z (...) r. w sprawie firmy (...).

- ✓ W toku postępowania prowadzonego wobec (...) – p.o. kierownika działu p. (...) podpisała pismo/prośbę o przestanie decyzji i wyniku kontroli w sprawie firmy (...) niemniej posiadane przez nią upoważnienie nie obejmuje art. 189 i 199 ustawy O.p.

Pisma zostały podpisane przez kierownika działu p. (...) i p.o. kierownika działu (...), niemniej z upoważnień przedłożonych do wglądu nie wynikało prawo ww. osób do składania podpisu na pismach, w których organ zwraca się o udostępnienie danych. Stwierdzono bowiem brak uprawnienia do podpisu w trybie art. 289 i 299 ustawy O.p. (w upoważnieniu kierownika działu uprawnienia do podpisywania pism z wymienioną podstawą prawną uprawniającą do podpisu kończą się na art. 274c ustawy O.p.).

Odnosząc się do powyższego Naczelnik potwierdził, że faktycznie pracownicy nie dysponowali takim upoważnieniem, natomiast podpisanie dokumentów wskazanych w piśmie wynikało z pragmatycznego podejścia, tzn. pisma dotyczyły zapytań o konkretnych podatników/kontrahentów w danym postępowaniu podatkowym.

- ✓ W piśmie kierowanym o pomoc prawną do US w (...) powołano podstawę prawną art. 156 i 157 § 1 ustawy O.p. (kierownik nie posiadał uprawnień do podpisywania pism z art. 156 ustawy O.p.)

W przedłożonych wyjaśnieniach Naczelnik Urzędu wskazał, iż „podstawę prawną ocenianego pisma stanowił art. 157 § 1 OP, zaś art. 156 OP ma charakter pomocniczy (charakter porządkowy/techniczny – dotyczy obowiązku osobistego stawiennictwa). Kierownik komórki (...) dysponował uprawnieniem do podpisu przepisu art. 157 § 1 OP”.

- ✓ W toku postępowania podatkowego prowadzonego wobec firmy (...) pracownik komórki orzeczniczej (...) p. (...) podpisała poniższe dokumenty:

Z (...) nr (...) zawiadomienie o przeprowadzeniu dowodu,

Z (...) nr (...) – wezwanie świadka na przesłuchanie,

Z (...) nr (...) – zawiadomienie o przeprowadzeniu dowodu,

Z (...) nr (...) – wezwanie świadka na przesłuchanie,

Z (...) nr (...) – wezwanie świadka na przesłuchanie,

Z (...) nr (...) - zawiadomienie pełnomocnika o przeprowadzeniu dowodu przesłuchania świadka,

Wezwania do złożenia wyjaśnień i dokumentów,

Zapytanie w sprawie czynności podejmowanych wobec (...) kierowane (...) r. do DMUS w (...).

Z uwagi na fakt, iż przedłożone w toku kontroli instytucjonalnej upoważnienia potwierdzały, że wszyscy pracownicy komórek orzeczniczych posiadają wyłącznie uprawnienia do podpisywania protokołu z badania ksiąg poproszono o wyjaśnienie zakresu upoważnień p. (...) oraz przedłożenie wydanych przez Naczelnika upoważnień.

Przekazane do wglądu upoważnienie nr (...) z (...) r. potwierdziło, że p. (...) była uprawniona do podpisywania wezwań świadka na przesłuchanie, zawiadomień strony o przeprowadzeniu dowodu oraz wezwań kierowanych do strony (natomiast upoważnienie nr (...) r., wskazało kiedy utraciło moc upoważnienie z (...) r.).

Natomiast odnosząc się do zapytania podpisanego przez pracownika w sprawie czynności podejmowanych przez NUS w Warszawie wobec kontrahenta, Naczelnik wyjaśnił, że pracownik niezgodnie z upoważnieniem powołał się na przepis art. 298 ustawy O.p.

Wątpliwości, co do nadzoru sprawowanego nad dokumentami podpisywanymi przez p. (...) wyjaśniono następująco: „Weryfikacja pracownika odbywała się na bieżąco, głównie przez bezpośredniego

przełożonego, to znaczy przed podjęciem czynności dowodowych w prowadzonych przez p. (...) postępowaniach podatkowych, były one wspólnie planowane i omawiane. Pracownik nie wystosowywał pism w ramach prowadzonych przez siebie postępowań podatkowych bez wiedzy kierownictwa.”

Naczelnik PWUS w Poznaniu wskazała, że p. (...) posiadała szerokie upoważnienie do podpisywania dokumentów, ponieważ miała stanowisko starszego eksperta skarbowego. Ponadto, była najbardziej doświadczonym pracownikiem w dziale, z ponad 30-letnim stażem zawodowym, a kilka lat wcześniej zajmowała również stanowisko kierownicze. Nie była osobą zastępującą kierownika działu (...), ale podpisywała pisma w ramach prowadzonych przez siebie postępowań podatkowych.

Pracownik obecnie przebywa na emeryturze, więc osobiście nie ustosunkowała się do kwestii przekroczenia uprawnień.

W toku kontroli stwierdzono, że od miesiąca marca 2023 r. wszystkie pisma w trybie art. 289 i 299 ustawy O.p. podpisuje Zastępca Naczelnika p. Edyta Tomczak (lub osoba ją zastępująca) - zgodnie z upoważnieniem Naczelnika Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu.

Podsumowując: W zakresie wykorzystywania upoważnień doszło do nieprawidłowości – pracownicy komórek orzeczniczych nie mieli udokumentowanych pisemnie upoważnień wskazujących na możliwość wykorzystywania uprawnień do podpisywania pism w trybie art. 289 i 299 ustawy O.p.

- Należy zwrócić również uwagę na postępowanie wszczęte (...) r. wobec (...).

Zawieszenie postępowania podatkowego nastąpiło w trybie art. 201 § 1 pkt 2 ustawy O.p., postanowieniem z 19.11.2015 r., zgodnie z treścią którego organ podatkowy zawiesił postępowanie, z uwagi na konieczność rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez sąd.

Od tego momentu do 2018 r. Naczelnik Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu reprezentowany przez radcę prawnego (...) korespondował z Sędem Rejonowym (...) w sprawie złożonego pozwu w zakresie ustalenia zaistnienia lub nie stosunku prawnego pomiędzy (...), a (...). Korespondencja wymieniana pomiędzy organami (ustosunkowywanie się zarówno pozwanego jak i powoda do przesyłanych pism procesowych; pismo informujące o uchyleniu kurateli itd. prowadzona była w okresie od złożenia pozwu w 11.2015 r. do 05.2019 r.) kończy się na piśmie z (...) r., w którym Sąd poinformował o konieczności rozszerzenia uprawnień i obowiązków kuratora firmy (...). Od tego momentu akta sprawy nie zawierają żadnego dokumentu/informacji potwierdzającej zainteresowanie organu rozpatrzeniem przez Sąd zawieszonego postępowania. W związku z wątpliwościami, co do braku zainteresowania kontrolowanego organu etapem prowadzonego przez Sąd postępowania Naczelnik PWUS w Poznaniu wskazał, że „Sprawa jest na bieżąco monitorowana przez obecnego pełnomocnika, którym jest Pani (...). Informacje o przebiegu sprawy są przekazywane na bieżąco osobom nadzorującym i prowadzącym sprawę (...) Ustalono także, iż od II kwartału 2026 r. wydruk z PRS będzie przekazywany do akt sprawy. (...) Do dziś nie ustały przyczyny uzasadniające zawieszenie. Nie zachodzą zatem przesłanki do podjęcia zawieszonego postępowania, celem choćby ewentualnego umorzenia. Podkreślić należy, że:

- zobowiązanie podatkowe spółki nie uległo przedawnieniu,
- sprawa sądowa nadal się toczy,
- podatnik nadal istnieje, co na obecnym etapie rozważań, nie może stanowić o przesłance ewentualnego umorzenia postępowania podatkowego.

Uwzględniając powyższe okoliczności faktyczne, niezasadne jest twierdzenie, że organ podatkowy od momentu zawieszenia postępowania, nie jest zainteresowany sposobem zakończenia sprawy. Na ten moment ewentualne umorzenie postępowania (...), nie znajduje uzasadnienia”.

d) prowadzenie metryki sprawy

Przeprowadzona kontrola potwierdziła, że w każdej z kontrolowanych spraw pracownik założył i prowadził metrykę sprawy, zgodnie z wymogami określonymi w art. 171a § 1 ustawy O.p., stosownie do wzoru stanowiącego załącznik do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 marca 2012 r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy (Dz.U z 2012 r., poz. 246).

Potwierdzono, że zaprowadzone metryki zawierają:

- znak sprawy,
- liczbę porządkową,
- datę czynności podjętej przez urzędnika,
- imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osoby podejmującej taką czynność,
- określenie podjętej czynności,
- wskazanie rodzaju, daty i ewentualnie identyfikatora dokumentu, którego dotyczy czynność.

e) terminowość i poprawność obsługi dokumentów wymiarowych w systemie POLTAXPLUS

odnosząc się do terminowości stwierdzić należy, że w badanych przypadkach pracownicy komórek orzeczniczych kompletnie i, co do zasady, terminowo wprowadzali do systemu POLTAXPLUS dokumenty dot. wszystkich badanych spraw.

- ✓ W zakresie postanowień o wszczęciu postępowania stwierdzono, że:
 - Wszystkie postanowienia rejestrowano prawidłowo pod symbolem ZOB-W. Najczęściej rejestrowano tego samego dnia lub po upływie zaledwie kilku dni od podpisania. W sytuacji stwierdzenia błędu, postanowienie anulowano (np. sprawa (...)) i ponownie poprawnie zarejestrowano (nr syst. (...)) - anulowano i ponownie wprowadzono pod nr syst. (...)).

Nie zachowanie praktyki wprowadzania danych do systemu Poltax na bieżąco stwierdzono w sprawie dot. (...), bowiem postanowienie o wszczęciu postępowania wprowadzone zostało po prawie 2 miesiącach od jego wydania (postanowienie z (...), doręczone (...)) zostało wprowadzone i zatwierdzone (...) (osoba posługująca się domeną (...)).

Powyższą sytuację wyjaśniono następująco:

„Postanowienie o wszczęciu postępowania podatkowego w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za 2014 r. zostało wydane - z uwagi na zbliżający się ustawowy upływ terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego – niezwłocznie po analizie protokołu, tj. w dniu (...) r. i doręczone (...) r. Kolejno, po wydaniu ww. postanowienia, akta sprawy zostały przekazane (zwrócone) pracownikom Działu Kontroli Podatkowej, celem przygotowania zawiadomienia o ujawnieniu popełnienia czynu zabronionego przez (...). Pracownik Działu (...), po ponownym otrzymaniu akt od pracowników Działu Kontroli Podatkowej, w dniu (...) r. wprowadził do Poltaxplus postanowienie o wszczęciu postępowania na formularzu ZOB-W i w tym dniu je zatwierdził”.

Sytuację uznano za jednostkowe uchybienie.

- ✓ W zakresie wydanych decyzji stwierdzono, że:

W zależności od wydanego rozstrzygnięcia i sposobu załatwienia sprawy prawidłowo rejestrowano poszczególne elementy, zgodnie z zasadami ich wprowadzania i wiązania w systemie Poltax, czyli m.in. zastosowano symbole :

- ZOB-PP (nr syst. (...); firma (...)) - decyzja wydana (...) r. i doręczona tego samego dnia przez e-PUAP. Wprowadzone, zmodyfikowane i zatwierdzone tego samego dnia tj. (...) r. przez tę samą osobę z domeną (...),
- VAT-PR – decyzja określająca kwotę nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do przeniesienia na następne okresy rozliczeniowe (...).

Stwierdzono błąd wprowadzenia daty wydania decyzji – wprowadzono do systemu (...) r.; w rzeczywistości decyzja wydana (...) r.

Powyższy błąd Naczelnik PWUS w Poznaniu wyjaśnił: „Rozbieżność pomiędzy datą wprowadzenia decyzji na formularzu VAT-PR do systemu a faktyczną datą jej wydania wynika z omyłki przy rejestracji dokumentu w systemie informatycznym POLTAX.(...) Błąd ten ma charakter wyłącznie ewidencyjny (techniczny), powstał na etapie wprowadzania danych do systemu i nie wpływa na skuteczność ani ważność wydanej decyzji.

Formularz VAT-PR jest dokumentem wprowadzanym do systemu informacyjnie – nie jest dokumentem księgowanym, ponieważ dotyczy określenia nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do przeniesienia na kolejny okres rozliczeniowy. Zatem, omyłka ta nie wpłynęła na pracę innych komórek tut. US, jak np. SER i SEW.

Pozostałe dokumenty wprowadzone do Poltax w związku z wydaniem decyzji za marzec 2016 r. na formularzach ZOB-PO i VAT-PZ (dokumenty księgowane) zostały wprowadzone z właściwą datą wydania decyzji, tj. (...) r.”

- ZOB-PO - decyzja określenie zobowiązania podatkowego (sprawa Tartak)

Za luty 2020 (ZOB-PO nr syst. (...)) – błędnie wskazano termin płatności na dzień (...) r.

Naczelnik PWUS w Poznaniu 7.05.2026 r. wyjaśnił: „przy wprowadzaniu do systemu Poltax decyzji dot. zobowiązania podatkowego za luty (...) r. w kwocie (...) zł został wskazany błędny termin płatności, ponieważ system zaciągnął ten termin z deklaracji VAT-7 za luty (...) r., w której podatnik wskazał nadwyżkę podatku naliczonego nad należny do zwrotu na rachunek bankowy (nr deklaracji (...)).”
Dlaczego wskazano termin płatności (...) r. nie wyjaśniono (deklaracja VAT-7 – termin płatności 25 dzień miesiąca).

- VAT-PZ - określenie kwoty nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do zwrotu na rachunek wskazany przez podatnika w terminie 60 dni (sprawa (...)) - nr syst. (...))
- ZOB-PU - ustalenie dodatkowego zobowiązania w wys. 100% podatku naliczonego wynikającego z zakwestionowanych faktur (sprawa (...) nr syst. (...); sprawa (...))
- POS-WU – decyzja umarzająca postępowanie w sprawie (sprawa (...) – nr systemowy (...)).

W sprawie dot. firmy (...) z uwagi na postępowanie odwoławcze i później postępowanie sądowe – prawidłowo przypisane były decyzje wydane przez organ I instancji (ZOB-PO), poprzez decyzję organu II instancji, wyrok sądowy, dokument ZOB-S – stornujący decyzję, po powrocie sprawy do organu I instancji ponowny przypis ZOB- PO.

- ✓ W zakresie rejestracji przedłużenia 60 dniowego terminu zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym (symbol do zarejestrowania w Poltax: VAT-PT) ocenie poddano dokumenty wprowadzone w sprawach (...), (...), (...).

W ostatniej ze spraw stwierdzono nieterminową i niejednorodną rejestrację kilku postanowień.

Naczelnik PWUS w Poznaniu wskazał, iż „(...) ww. dokumenty (poza jednym dokumentem) zostały odpowiednio wprowadzone i przetworzone w systemie PoltaxPlus”. Nie odniósł się do sposobu rejestracji postanowień o zmianie terminu zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym (VAT-PT).

Na przykładzie sprawy (...), poniżej wskazano występujące błędy w systemie Poltax (wyboldowano terminy wskazujące na niebieżące odnotowywanie istotnych dat, wskazanie różnych dat – terminów przedłużenia lub brak unieważnienia postanowienia):

1. nr (...), (...) (nr systemowy (...))

postanowienie z (...) r. wydane przez (...)

doręczone (...) r. wprowadzone przez (...)

wprowadzono (...) r. przez (...)

zatwierdzono (...) r. wprowadzone przez (...)

unieważniono (...) r. przez (...)

w zakładce informacje podstawowe – wskazano termin przedłużenia zwrotu do (...) r.

w zakładce informacje dodatkowe - wskazano termin przedłużenia zwrotu do (...) r.

2. nr (...); (...); (...) (nr systemowy (...)),

postanowienie z (...) r. przez (...)

doręczone (...) r. wprowadzone przez (...)

wprowadzono (...) r. przez (...)

zatwierdzono (...) r. wprowadzone przez (...)

unieważniono – **nie unieważniono**

w zakładce informacje podstawowe – nie wskazano terminu przedłużenia zwrotu

w zakładce informacje dodatkowe - wskazano termin przedłużenia zwrotu do (...) r.

3. nr (...) z (...) r. do (...) r. – **brak rejestracji**

4. nr (...) (nr systemowy (...)),

postanowienie z (...) r. wydane przez (...)

doręczone (...) r. wprowadzone przez (...)

wprowadzono (...) r. przez (...)

zatwierdzono (...) r. wprowadzone przez (...)

unieważniono (...) r. przez (...)

w zakładce informacje podstawowe – wskazano termin przedłużenia zwrotu do (...) r. (zawarta jest informacja: **przedłużenie terminu zwrotu do (...) r. - postanowienie z (...) r.**)

w zakładce informacje dodatkowe - nie wskazano terminu przedłużenia zwrotu

5. nr (...) z (...) r. do (...) r., nr systemowy (...),

postanowienie z (...) r. wydane przez (...)

doręczone (...) r. wprowadzone przez (...)

wprowadzono (...) r. przez (...)

zatwierdzono (...) r. wprowadzone przez (...)

unieważniono (...) r. przez (...)

w zakładce informacje podstawowe – wskazano termin przedłużenia zwrotu do (...) r.
w zakładce informacje dodatkowe - wskazano termin przedłużenia zwrotu do (...) r.

6. nr (...) z (...) r. (nr systemowy (...))
postanowienie z (...) r. wydane przez (...)
doręczone (...) r. wprowadzone przez (...)
wprowadzono (...) r. przez (...)
zatwierdzono (...) r. wprowadzone przez (...)
unieważniono – **nie unieważniono**

w zakładce informacje podstawowe – nie wskazano terminu przedłużenia zwrotu
w zakładce informacje dodatkowe - wskazano termin przedłużenia zwrotu do (...) r.

7. nr (...) (nr systemowy (...))
postanowienie z (...) r. wydane przez (...)
doręczone (...) r. wprowadzone przez (...)
wprowadzono (...) r. przez (...)
zatwierdzono (...) r. wprowadzone przez (...)
unieważniono – **nie unieważniono**

w zakładce informacje podstawowe – nie wskazano terminu przedłużenia zwrotu
w zakładce informacje dodatkowe - wskazano termin przedłużenia zwrotu do (...) r.

8. nr (...) (nr systemowy (...))
postanowienie z (...) r. wydane przez (...)
doręczone (...) r. wprowadzone przez (...)
wprowadzono (...) r. przez (...)
zatwierdzono (...) r. wprowadzone przez (...)
unieważniono – **nie unieważniono**

w zakładce informacje podstawowe – nie wskazano terminu przedłużenia zwrotu
w zakładce informacje dodatkowe - wskazano termin przedłużenia zwrotu do (...) r.

9. nr (...) (nr systemowy (...))
postanowienie z (...) r. wydane przez (...)
doręczone (...) r. wprowadzone przez (...)
wprowadzono (...) r. przez (...)
zatwierdzono (...) r. wprowadzone przez (...)
unieważniono – (...) r. przez (...)

w zakładce informacje podstawowe – nie wskazano terminu przedłużenia zwrotu
w zakładce informacje dodatkowe - wskazano termin przedłużenia zwrotu do (...) r.

10. nr (...) (nr systemowy (...))
postanowienie z (...) r. wydane przez (...)
doręczone (...) r. wprowadzone przez (...)
wprowadzono (...) r. przez (...)

zatwierdzono (...) r. wprowadzone przez (...)

unieważniono – **nie unieważniono**

w zakładce informacje podstawowe – nie wskazano terminu przedłużenia zwrotu

w zakładce informacje dodatkowe - wskazano termin przedłużenia zwrotu do (...) r.

Powyższe wykazało, że nie stosowano się w pełni do zapisów wynikających z pisma Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z (...) nr (...), w którym przedstawione zostały nieprawidłowości polegające na nieterminowym wprowadzaniu postanowień w sprawie przedłużenia zwrotów VAT oraz wskazano na konieczność rzetelnego wprowadzania danych, które służą uzyskaniu jednorodnych danych do sprawozdań.

Sugestia kontrolującej, że wobec czynności rejestracyjnych powinna być zachowana zasada wielu par oczu spotkała się z odpowiedzią Naczelnika cyt. „Odnosząc się z kolei do podniesionego faktu wprowadzania i zatwierdzania dokumentów do systemu Poltaxplus przez tę samą osobę, należy wskazać, iż zasada wielu par oczu (która – zdaniem Kontrolującej - pozwoliłaby łatwiej dostrzec przez osobę weryfikującą, i kolejno zatwierdzającą ewentualnie powstałe błędy), jest w tutejszym organie podatkowym stosowana. Weryfikacja ta odbywa się nie wprost (wg opisu jak wskazała Kontrolująca), ale w sposób pośredni, poza systemem. Co do zasady bowiem, przy każdej sprawie pracownik prowadzący sprawę zobowiązany jest prowadzić tabelę Poltaxplus (skan przykładowej tabeli w załączeniu), w której każdorazowo odnotowuje wprowadzane dokumenty, z wykazaniem kodu formularza, nr systemowego, daty wprowadzenia oraz daty zatwierdzenia. Dane z tej tabeli podlegają akceptacji kierownika komórki. Tabela stanowi element akt wewnętrznych.”

III. Kontrola funkcjonalna

Zasady realizacji czynności kontroli funkcjonalnej w urzędach skarbowych podległych Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu, w kontrolowanym okresie, określone zostały w dokumencie zatytułowanym „Procedura kontroli funkcjonalnej” stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 167/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 15 grudnia 2018 r., ze zmianami. Według procedury kontrola funkcjonalna powinna być dokonywana z uwzględnieniem specyfiki zadań realizowanych przez daną komórkę organizacyjną. W komórkach organizacyjnych urzędu winien zostać określony podstawowy zakres i minimalna częstotliwość wykonywanych kontroli w ramach kontroli funkcjonalnej, przy uwzględnieniu zidentyfikowanego ryzyka wystąpienia nieprawidłowości.

W kontrolowanym okresie kierownictwo Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu określiło priorytety kontroli funkcjonalnej do uwzględnienia w ramach wykonywania tej kontroli przez zobowiązane osoby w urzędach skarbowych województwa wielkopolskiego. Wyznaczone priorytety kontroli funkcjonalnej dotyczyły tematów obarczonych najważniejszymi ryzykami, wpływającymi na osiągnięcie celów i realizację zadań.

Priorytety kierownictwa IAS w Poznaniu do uwzględnienia w kontroli funkcjonalnej w 2023 r.

Priorytety na 2023 rok zawierają 18 pozycji. Najważniejszy w kontekście kontrolowanego obszaru:

- Terminowość i poprawność prowadzonych postępowań w podatkach dochodowych, podatku VAT, podatkach majątkowych, podatkach i opłatach sektorowych

Kolejne priorytety:

- Stosowanie instytucji zabezpieczenia w trybie art. 33 OP:
- kierowanie wniosków o dokonanie zabezpieczenia,
- zasadność decyzji o zabezpieczeniu lub odstąpienia od zabezpieczenia
- Podejmowanie skutecznych działań zmierzających do zawieszenia/przerwania biegu terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych

Ryzyka wskazane na 2023 r. przez Naczelnika Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego dla pracowników komórek SPP-1 i SPP-2:

- ✓ Korupcja – przekroczenie uprawnień /niedopełnienie obowiązków w zakresie określonym we wniosku strony np. udzielania ulg w spłacie zobowiązań publicznoprawnych w związku z czynem korupcyjnym.

Kontrolowanie i ograniczanie tego ryzyka przez Naczelnika PWUS w Poznaniu odbywa się poprzez przestrzeganie zasad wynikających z Zarządzenia Szefa KAS w sprawie Polityki zapobiegania zjawiskom niepożądanym w KAS oraz terminową realizację szkoleń z zakresu przeciwdziałania korupcji w systemie ATENA2.

- ✓ Przedłużanie postępowania z uwagi na konieczność uzupełnienia materiału dowodowego niezbędnego dla rozstrzygnięcia wniosku, również w sytuacjach biernej postawy strony tego postępowania lub braku jej dobrej woli.
- ✓ Przedłużanie postępowania w związku ze wzrostem obciążenia pracą pracowników prowadzących postępowania.
- ✓ „Masowy” wpływ wniosków stanowiących szeroko pojętą pomoc przedsiębiorcom, uznawanych w dobie pandemii za priorytetowe tj. dot. ulg w spłacie zobowiązań podatkowych (odroczenia, umorzenia lub rozłożenia na raty zaległości podatkowych), ograniczenie poboru zaliczek na podatek dochodowy, wniosków o uwolnienie środków w rachunku VAT (split payment) oraz wniosków o stwierdzenie nadpłaty we wszystkich podatkach.

W kontrolowanym organie poziom ww. ryzyk uznano za tolerowany.

Priorytety kierownictwa IAS w Poznaniu do uwzględnienia w kontroli funkcjonalnej w 2024 r.

Priorytety dla podległych urzędów na 2024 rok zawierają 17 pozycji i dotyczą tematów obarczonych ryzykami.

Najważniejsze w kontekście kontrolowanego obszaru:

- Podejmowanie skutecznych działań zmierzających do zawieszenia/przerwania biegu terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych.
- Podejmowanie i monitorowanie działań mających na celu skrócenie czasu procedowania postępowań podatkowych w zakresie PIT, CIT i VAT.
- Terminowość i poprawność prowadzonych postępowań.

Ryzyka wskazane na 2024 r. przez Naczelnika Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego dla pracowników komórek SPP-1 i SPP-2:

- ✓ Korupcja – przekroczenie uprawnień /niedopełnienie obowiązków w zakresie określonym we wniosku strony np. udzielania ulg w spłacie zobowiązań publicznoprawnych w związku z czynem korupcyjnym.

Kontrolowanie i ograniczanie ryzyka odbywa się w organie poprzez szkolenia. Każdy pracownik, który rozpoczyna pracę w urzędzie, jest zobowiązany przebyć szkolenie e-learningowe "Przeciwdziałanie korupcji", które następnie jest powtarzane co 5 lat. Utrzymanie wdrożonych mechanizmów zaradczych pomaga w przeciwdziałaniu wystąpieniu zjawiska korupcji.

W 2024 r. Naczelnik wskazał te same ryzyka, co w roku poprzednim, opisując sposób zapobiegania im przez uwzględnienie stałego podnoszenia kwalifikacji, wypracowanie systematyczności i poprzez omawianie i konsultowanie na bieżąco spraw przez pracowników z kierownikami, radcą prawnym, naczelnikiem. Również poprzez kładzenie nacisku na właściwe organizowanie pracy własnej, delegowanie zadań właściwym osobom stale podnoszącym swoje kwalifikacje oraz wypracowanie systematyczności w podejmowaniu działań (w razie potrzeby branie pod uwagę możliwości przeprowadzania instruktaży i porad). Podczas oceny ryzyk uwzględniono ewentualne czynniki dla priorytetu „Terminowość i poprawność prowadzonych postępowań”, tzn. przewidziano, że niewłaściwa realizacja zadań może być zależna od:

- - ewentualnej beczynności pracownika, przy czym przewlekłe prowadzenie postępowań może mieć bezpośredni wpływ na wysokość odsetek, którymi zostanie obciążony podatnik i skutkować może odpisem odsetek za okres od wszczęcia postępowania. Może wynikać z niedokumentowania dokonywanych czynności/ustaleń, powstałych błędów proceduralnych (formalnych), wadliwych ustaleń poczynionych w toku prowadzonych postępowań, braku realizacji wniosków dowodowych strony oraz nieprawidłowego ewidencjonowania danych w systemach informatycznych.

W toku kontroli instytucjonalnej zweryfikowano przedłożone plany kontroli funkcjonalnych za badane lata oraz informacje o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej zarówno przez kierowników komórek SPP-1 i SPP-2 jak i Zastępcę Naczelnika.

Na podstawie przedłożonych dokumentów za 2023 r. i 2024 r. stwierdzono, że:

- 1) przeprowadzono wszystkie wymagane kontrole funkcjonalne, zgodnie z częstotliwością wyznaczoną poziomem ryzyka określonego do badanych komórek orzecznich US i wynikających z procedury, wykorzystanych w Planach kontroli funkcjonalnych w Pierwszym Wielkopolskim Urzędzie Skarbowym w Poznaniu na lata 2023 i 2024,
- 2) dokumentom potwierdzającym fakt ich przeprowadzenia nadano numer i zarejestrowano je w rejestrach w SZD (093),
- 3) wszystkie przedłożone informacje bez względu na to, czy stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie, czy nie - zawierają stały wpis dot. tzw. zaleceń pokontrolnych. Jest to 6 stałych, wspólnych dla obu komórek SPP, wpisów z zakresu przestrzegania terminów, bezzwłocznego podejmowania działań, rzetelnej weryfikacji pism itd. Jako termin realizacji zaleceń wskazane jest sformułowanie „w sposób ciągły”. Brak miejsca w tabeli, w którym wskazano by nazwiska osób, które następnie powinny potwierdzić fakt zapoznania się z zaleceniami poprzez złożenie podpisu (załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 167/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 15 grudnia 2018 r. ze zm. zawiera stwierdzenie: Potwierdzenie przez pracownika przyjęcia do realizacji zaleceń/wniosków – data i podpis pracownika).

Naczelnik Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu wyjaśnił, iż wskazane zalecenia mają charakter prewencyjny, stanowią zbiór zasad dla każdego pracownika - orzecznika, których bezzwłocznie należy przestrzegać. Natomiast, co do kwestii zapoznania pracowników z treścią samej informacji o przebiegu kontroli funkcjonalnej wyjaśniono, iż każdorazowo sprawy, będące

przedmiotem kontroli były omawiane na wspólnych naradach działowych SPP-1/SPP-2 (nie przedłożono dokumentów potwierdzających fakt zapoznania się pracowników).

Powyższe wskazuje, że w PWUS w Poznaniu w zakresie kontroli funkcjonalnej kierowniczkę komórek orzecznich przyjęły model działania niezgodny z wytycznymi wynikającymi z Zarządzenia DIAS w Poznaniu, bowiem zgodnie z § 7 ww. zarządzenia:

1. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości/uchybień, w trakcie sprawowania kontroli funkcjonalnej, należy podjąć działania, w ramach posiadanych kompetencji, zmierzające do ich usunięcia oraz zapobiegające ich powstaniu w przyszłości.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 kontrolujący w *Informacji o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej* formułuje wniosek pokontrolny i termin jego realizacji, który pracownik odpowiedzialny za jego realizację przyjmuje do wiadomości potwierdzając ten fakt podpisem.
3. kontrolujący zobowiązany jest do weryfikacji prawidłowości wykonania wniosku pokontrolnego poprzez przeprowadzenie ponownej (następczej) kontroli funkcjonalnej.

Czyli wyjaśniając powyższe - przyjąć należy, że stwierdzenie błędów wskazuje na konieczność ich wykazania i przedstawienia do nich zaleceń. Z kolei, zgodnie z ww. zarządzeniem DIAS w Poznaniu stwierdzenie zaleceń implikuje konieczność przeprowadzenia kontroli następnych, a tych w US nie wykonano.

Ponadto stwierdzono w *Informacjach o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej* za 2023 r., obu komórek orzecznich, dot. kontroli przeprowadzonej w zakresie tematu:

- „Terminowość i poprawność prowadzonych postępowań w podatkach dochodowych, podatku VAT, podatkach majątkowych, podatkach i opłatach sektorowych” – z opisu ustaleń kontroli nie wynikało jakie postępowania zostały przez przełożonego skontrolowane; czy poddano kontroli wszystkie postępowania, które procedowano w tym okresie, czy wyłoniono kilka postępowań (a jeżeli wyłoniono kilka, to na podstawie jakich preferencji).

Z wyjaśnień NPWUS w Poznaniu wynika, iż w ocenianej cyt.: „(...) kontroli funkcjonalnej wykorzystano spisy spraw sporządzone przez każdego z pracowników prowadzących postępowania podatkowe wg stanu na 01.12.2023 r. Z uwagi na powyższe, nie wyłowiono próby, lecz analizie poddano wszystkie wskazane postępowania podatkowe prowadzone w danym okresie. Z treści ww. tej samej informacji wynika, iż nie stwierdzono uchybień. (...). Odnosząc się z kolei do kwestii zapoznania pracowników z treścią samej informacji z przebiegu kontroli funkcjonalnej wyjaśniam, iż każdorazowo sprawy, będące przedmiotem kontroli były omawiane na wspólnych naradach działowych SPP-1/SPP-2.”

Podsumować należy, że taki sposób dokumentowania faktu przeprowadzenia kontroli funkcjonalnej nie daje osobie postronnej możliwości zidentyfikowania, które ze spraw przełożony objął nadzorem, a także zweryfikowania zasadności wskazywanych w dokumencie zaleceń.

- „Stosowanie instytucji zabezpieczenia w trybie art. 33 ustawy Ordynacja podatkowa, w tym kierowanie wniosków o dokonanie zabezpieczenia lub zasadność decyzji o zabezpieczeniu lub odstąpieniu od zabezpieczenia”

Z przedłożonych informacji, z obu komórek orzecznich wynika opis czynności podjętych w toku prowadzonych postępowań. Wskazano kiedy podjęto czynności, kto je zaakceptował – brak jednak stwierdzenia, w jaki sposób oceniły pracę podległych pracowników osoby nadzorujące ich pracę bezpośrednio - czy zasadnie akurat te czynności zostały podjęte, czy nie, czy może należało odstąpić od wykonanych czynności. Bez jednoznacznego wskazania powyższego nie można ocenić, czy zasadnie wskazano zalecenia.

W informacji za IV kw. 2023 r. dot. komórki SPP-1 w opisie ustaleń wskazano: „w IV kwartale 2023 r. w SPP-1 w żadnej sprawie nie przeprowadzono weryfikacji zasadności lub braku zasadności wystąpienia z wnioskiem o zastosowanie zabezpieczenia wykonania zobowiązania podatkowego w toku postępowania podatkowego, zatem brak materiału do kontroli funkcjonalnej w tym zakresie za ww. okres”. Powyższe niejednoznaczne sformułowanie nie pozwoliło na dokonanie oceny, czy były podstawy do wystąpienia z wnioskiem o zabezpieczenie, czy ktoś nie dopełnił obowiązku.

Również w informacji przeprowadzonej przez Zastępcę Naczelnika – za II kwartał 2023 r. dot. komórki SPP-1 - nie wskazano, czy stwierdzono nieprawidłowości, czy nie.

Naczelnik US wyjaśnił, że „Zawarty opis wskazuje na weryfikację czynności podejmowanych przez pracownika w danej sprawie pod kątem stosowania instytucji zabezpieczenia. Brak uwagi w przedmiocie stwierdzenia nieprawidłowości należy odczytywać w ten sposób, iż przebieg wszystkich spraw oceniono pozytywnie. (...)” Natomiast, co do informacji za IV kwartał 2023 r. dot. SPP-1 wyjaśniono, że taki opis „Wynika z faktu, że w tym okresie nie było sprawy, w ramach której mogłaby być przeprowadzona analiza zasadności lub braku zasadności wystąpienia z ww. wnioskiem, ponieważ nie pojawiło się żadne nowe postępowanie, w którym należałoby to wykonać, a w sprawach, które dotyczyły się czynność ta została już wykonana.”

Uwagi do kontroli funkcjonalnych przeprowadzonych w 2024 r., w tematach:

- Weryfikacja prawidłowości danych wprowadzonych do ZISAR Plus (m.in. zakładki rzeczywistych efektów finansowych)

Stwierdzono, że w kontrolowanym przez kierownika SPP-2 dokumencie UNP (...) na stronie 2 figuruje zapis, że nie została w tej sprawie dowiązana decyzja.

Przeprowadzona w okresie późniejszym weryfikacja tego dokumentu, przez kierownika komórki potwierdziła uzupełnienie tego braku przez pracownika.

- „Podejmowanie i monitorowanie działań mających na celu skrócenie czasu procedowania postępowań podatkowych w zakresie CIT, VAT i PIT”

Na podstawie zapisów zawartych w *Informacjach o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej* w obu komórkach wynika, że monitoring spraw odbywa się na okrągło przez cały rok, oraz że podejmowane są czynności w celu monitorowania prowadzonych postępowań – jednak nie zostały uzupełnione o informacje w jakich konkretnie sprawach te działania były podejmowane (analiza i ocena dot. postępowań podatkowych prowadzonych dłużej niż pół roku).

W *Informacjach* dot. zarówno SPP-1, jak i SPP-2 przełożone wskazały mniejsze lub większe uchybienia, niedociągnięcia pracowników powstałe w toku prowadzonych postępowań podatkowych, zawarty w dokumentach zalecenia, ale nikt nie potwierdził własnoręcznym podpisem, kiedy został z wynikami kontroli funkcjonalnej zapoznany, ani jakie zalecenia, co do swojej sprawy otrzymał.

Podsumowując, stwierdzić należy, że pomimo przeprowadzenia wszystkich wymaganych kontroli

funkcjonalnych sposób ich realizacji i ewentualnego wykorzystania wskazywanych zaleceń budzi zastrzeżenia.

Stwierdzone w toku prowadzonej kontroli instytucjonalnej liczne zaniedbania dotyczące terminowości prowadzenia postępowań podatkowych oraz nadmiarowego wręcz wykorzystywania instytucji postanowienia w trybie art. 140 ustawy O.p. w celu ich wielokrotnego przedłużania, wskazuje, że w Pierwszym Wielkopolskim Urzędzie Skarbowym w Poznaniu nie wykorzystano możliwości jakie daje prowadzenie kontroli funkcjonalnej.

Z treści przedłożonych do oceny dokumentów potwierdzających fakt przeprowadzenia kontroli funkcjonalnej wyłania się obraz prawidłowo prowadzonych postępowań podatkowych pozbawionych błędów i nieprawidłowości. Opisywanie czynności podejmowanych w toku prowadzonych postępowań, terminów tych czynności, brak ustosunkowania się konkretnych czynności – czy były zasadnie podjęte, czy nie, daje być może podstawy do oceny pracy podległych pracowników, ale nie pozwala na wyciągnięcie wniosków w jaki sposób zapobiegać powstawaniu błędów w terminowości prowadzonych postępowaniach w przyszłości. Również wskazywanie ogólnych zaleceń, które następnie nie zostają nikomu przedstawione do zrealizowania - nie pomagają w wykorzystaniu narzędzia jakim jest kontrola funkcjonalna.

IV. Informacje dotyczące kontroli zewnętrznych oraz informacje przesyłane do wiadomości Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu

Nie stwierdzono kontroli zewnętrznych z zakresu „Prawidłowość prowadzenia postępowań podatkowych i czas ich trwania, ze szczególnym uwzględnieniem wydawania decyzji pod koniec okresu przedawnienia zobowiązania podatkowego lub po tym okresie, w latach 2023-2024”.

V. Informacja dotycząca trybu składania petycji, skarg i wniosków oraz informacja dotycząca przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków

W dniu rozpoczęcia kontroli zweryfikowano zamieszczone na tablicy ogłoszeń informacje dotyczące trybu składania petycji, skarg i wniosków oraz informacji dotyczącej przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Podsumowanie

W kontrolowanym obszarze stwierdzono:

- 1) Wszczynianie postępowań podatkowych bez naruszenia przepisu art. 165b ustawy O.p. tj. w terminie nieprzekraczającym 6 miesięcy od daty zakończenia kontroli podatkowej.
- 2) Prawidłowość przestrzegania zasad określonych przepisami ustawy Ordynacja podatkowa, bowiem:
 - Przed wydaniem postanowienia o wszczęciu postępowania i w każdym przypadku kierowania do strony korespondencji wypracowano metodę sporządzania wydruków z KRS i systemu SSP w celu zweryfikowania organu uprawnionego do reprezentacji podmiotu.
 - Nie stwierdzono błędów formalnych w doręczeniu wszczęcia postępowania, co skutkowało prawidłowym wszczęciem.
 - W wymaganych przypadkach kierowano do komórki wsparcia zarządzania (kierownika Sekretariatu) pismo z prośbą o wyjaśnienie zapisu na ZPO, w celu skierowania do Poczty Polskiej reklamacji.

- W uzasadnianych przypadkach korespondencję doręczano pełnomocnikom, dokonując w sposób prawidłowy doręczenia pisma w formie elektronicznej najpierw na platformie e - PUAP, a później przy wykorzystaniu aplikacji e-Deklaracje.
- W sytuacji, gdy strona była reprezentowana nie przez pełnomocnika, lecz przez członka zarządu pismo doręczono na adres siedziby spółki, wykorzystując wymagane kanały korespondencji (wcześniej korespondencja papierowa, od 2025 r. korespondencja PURDE i PUH).
- Postanowieniem włączano do akt materiał dowodowy zgromadzony w toku postępowań prowadzonych przez zewnętrzne organy podatkowe wobec kontrahentów strony (protokoły kontroli, protokoły przesłuchania świadka, faktury, kopie decyzji – zanonimizowane dokumenty).
- W toku prowadzonych postępowań kierowano wezwania do strony wykorzystując prawidłową podstawę prawną – wezwania spełniały wymogi wynikające z art. 159 ustawy O.p., zawierały w uzasadnionych przypadkach pouczenie w trybie art. 262 ustawy O.p., wskazywano do kogo i w jakim celu kierowane jest wezwanie, w jakim terminie należy przedłożyć wymagane dokumenty, itd. (oczywista omyłka pisarska w 1 postępowaniu – opisane poniżej),
- Wykorzystywano możliwość kierowania do obcych organów podatkowych prośby o pomoc prawną, w celu przesłuchania w charakterze świadka wskazanych osób,
- W przypadku niezafatwienia sprawy organ podatkowy każdorazowo dopełnił obowiązku zawiadomienia strony o niezafatwieniu sprawy we właściwym terminie, stosownie do treści art. 140 § 1 ustawy O.p.,
- Respektowano prawa strony – w prawidłowy sposób wyznaczano terminy zastosowania tarczy covidowej; terminy do przesłuchania świadków i informowano o tym zdarzeniu pełnomocników stron; wyznaczano termin do zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym w oparciu o art. 200 ustawy O.p.,
 - Podczas trwającej pandemii, aby uniknąć przestoju w prowadzonym postępowaniu (kwarantanny i problemów przy przekraczaniu granicy) organ uzgodnił z pełnomocnikiem strony zakres pytań, które następnie zostały przetłumaczone na język niemiecki i wysłane świadkowi do ustosunkowania się, zamiast przeprowadzania dowodu z przesłuchania w charakterze świadka z udziałem tłumacza przysięgłego,
- W wymaganych przypadkach wydawano postanowienia o przedłużeniu terminu zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym, które każdorazowo były doręczane przed upływem terminu wskazanego w poprzednim postanowieniu (nie zdarzył się żaden przypadek niedopilnowania doręczenia przed upływem ważności poprzedniego postanowienia),
- Badano instrumentalność wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe albo wykroczenie skarbowe, odnosząc się do tej kwestii w wydawanych rozstrzygnięciach (decyzjach),
- Postępowania podatkowe zostały zakończone wydaniem przez NPWUS w Poznaniu rozstrzygnięć w każdej poddawanej ocenie sprawie podatkowej, przy wykorzystaniu właściwej podstawy prawnej.
- Organ podatkowy wykonał niezbędne elementy procedury podatkowej, aby zakończyć postępowania i wydać decyzje, tzn.:
 - ✓ weryfikował właściwość miejscową organu,

- ✓ weryfikował (poza 1 ww. incydentalnym przypadkiem) terminy przedawnienia zobowiązania podatkowego, na podstawie art. 68–70a i art. 71 ustawy O.p.
- ✓ ustalił stan faktyczny,
- ✓ zebrał i rozpatrzył cały zgromadzony materiał dowodowy (art. 187 § 1 ustawy O.p.),
- ✓ w 1 przypadku (sprawa (...)) wystąpił do sądu powszechnego o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, bowiem zaistniały wątpliwości co do jego istnienia (art. 199a § 3 ustawy O.p.),
- ✓ w każdym przypadku zapewnił stronie czynny udział w prowadzonym postępowaniu podatkowym (art. 123 § 1 ustawy O.p.), w szczególności wyznaczenie 7-dniowego terminu do

3) Poprawność formalną i merytoryczną dokumentów powstałych w toku prowadzonych postępowań podatkowych:

- W przypadku postanowień w sprawie włączenia do sprawy materiału zgromadzonego przez inne organy podatkowe.
- Prośby o pomoc prawną polegającą na przesłuchaniu wskazanych osób w charakterze świadka – prawidłowo informowano organ o uczestnictwie w sprawie pełnomocnika.
- W pismach, w których zwracano się do innych organów podatkowych o pomoc prawną tj. z prośbą o przesłuchanie jakiejś osoby w charakterze świadka.
- Oceniane decyzje wymiarowe zawierały ustawowe elementy wynikające z przepisów Działu IV, Rozdziału 13 (art. 207-215) ustawy O.p. oraz właściwą podstawę prawną.
- Wydane rozstrzygnięcia zostały podpisane przez osoby upoważnione do wykonania tych czynności przez Dyrektora IAS w Poznaniu (tj. Naczelnik Urzędu) lub Naczelnika (tj. Z-cy Naczelnika i kierownicy komórek).
- Postanowienia o wszczęciu postępowania podpisywane były przez kierowników działów postępowań podatkowych – zgodnie z przedłożonymi upoważnieniami.

1. Stwierdzone nieprawidłowości:

- a. Przewlekłe prowadzenie postępowań podatkowych, co w efekcie skutkowało brakiem możliwości przeniesienia odpowiedzialności na członków zarządu (sprawa (...)) bowiem zgodnie z art. 118 § 1 Ordynacji podatkowej nie można wydać decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej, jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym powstała zaległość podatkowa, upłynęło 5 lat
- b. Przewlekłe prowadzenie postępowań podatkowych uniemożliwiło przeprowadzenie postępowania, mającego na celu orzeczenie o solidarnej ze spółką odpowiedzialności podatkowej członków jej zarządu, bowiem wcześniej w sprawie doszło do przeprowadzenia postępowania upadłościowego (sprawa (...)),
- c. Nieprzeprowadzanie na bieżąco analizy kwestii przedawnienia zobowiązania podatkowego, co spowodowało prowadzenie sprawy po upływie terminu przedawnienia i w efekcie skutkowało umorzeniem postępowania przy uznaniu go za bezprzedmiotowe.
- d. Niedokonanie fachowej analizy i kompetentnej oceny powodów przedłużeń postępowań podatkowych wydanych w trybie art. 140 ustawy O.p. w celu jednoznacznego uznania czy przyczyny te były zależne, czy niezależne od organu lub strony - wg schematów wskazanych przez Sądy Administracyjne - co z kolei mogło skutkować nieprawym niedokonaniem odpisów przerw odsetkowych od zaległości podatkowych (w sprawach (...), (...), (...)).

- e. Przewlekłość prowadzenia postępowania podatkowego polegająca w szczególności na wielokrotnym przedłużaniu terminu załatwienia sprawy nieuwzględniającego obiektywnego czasu niezbędnego do wykonania czynności proceduralnych i dowodowych.
- f. Brak dynamiki w prowadzonych postępowaniach poprzez niepodejmowanie adekwatnych czynności (czynności dowodowe odbywały się jedna po drugiej, nie prowadzono czynności dowodowych równolegle).
- g. Opóźnienia w wysyłaniu pism - pisma wysyłane tuż przed zakończeniem wyznaczonego terminu sprawy, co miało wpływ na czas prowadzenia sprawy.
- h. Podpisywanie pism w trybie art. 289 i 299 ustawy O.p. – 2 kierowników działu i pracownik merytoryczny – bez stosownego upoważnienia do wykonywania tej czynności.
- i. Niestosowanie się ściśle do zaleceń DIAS w Poznaniu wynikających z Zarządzenia Nr 167/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 15 grudnia 2018 r., ze zmianami – co skutkowało nadprogramowym wskazywaniem zaleceń po kontroli funkcjonalnej, nawet w sytuacji niestwierdzenia nieprawidłowości (dodatkowo brak potwierdzenia przez pracowników faktu zapoznania się z nieprawidłowościami).
- j. Niewykorzystanie kontroli funkcjonalnej – nie dostrzeżono ryzyka związanego z brakiem możliwości orzekania, wynikający z długotrwałe prowadzonego postępowania podatkowego.

2. Uchybienia:

- a. Nie zachowanie praktyki wprowadzania danych do systemu Poltax na bieżąco (w sprawie dot. (...)) – jednostkowy błąd.
- b. Niepełna weryfikacja i monitoring jakości i rzetelności danych wprowadzanych do systemu Poltax.

[dowód: akta kontroli poz. 9 SZD]

Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego
Naczelnik Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu mailem z 21.09.2026 r. poinformował Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, iż nie wnosi zastrzeżeń do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego.
Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu
Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca: 1 a. Wdrożyć rozwiązania zapewniające sprawne i terminowe prowadzenie postępowań podatkowych, zgodnie z art. 125 i art. 139 § 1 i 2 ustawy O.p. - co pozwoli w uzasadnionych przypadkach na procedowanie w zakresie przeniesienia odpowiedzialności na członków zarządu (art. 118 § 1 Ordynacji podatkowej - nie można wydać decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej, jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym powstała zaległość podatkowa, upłynęło 5 lat), 1 b. Wdrożyć rozwiązania zapewniające sprawne i terminowe prowadzenie postępowań podatkowych, zgodnie z art. 125 i art. 139 § 1 i 2 ustawy O.p. - co pozwoli w uzasadnionych przypadkach na wykorzystanie możliwości procedowania w zakresie orzeczenia o solidarnej ze spółką

odpowiedzialności podatkowej członków jej zarządu, zanim podmiot przeprowadzi postępowanie upadłościowe, 1 c. Podejmować działania o charakterze monitorującym w celu niedopuszczenia do przedawnienia zobowiązań podatkowych, w oparciu o bieżącą weryfikację postępów w prowadzonych postępowaniach, 1 d. Uwzględniać po zakończonym postępowaniu podatkowym przepisy art. 54 ustawy O.p. dot. odpisywania przerw odsetkowych od zaległości podatkowych – wykorzystując do tego celu schematy powoływane w wyrokach Sądów Administracyjnych, 1 e. Unikać przewlekłego prowadzenia postępowania podatkowego poprzez wykorzystywanie instytucji zawiadomienia o zmianie terminu załatwienia sprawy, nieuwzględniającego obiektywnego czasu niezbędnego do wykonania czynności proceduralnych i dowodowych, 1 f. Prowadzić adekwatne czynności dowodowe w toku prowadzonych postępowań podatkowych w sposób dynamiczny – tj. prowadzić czynności równolegle, a nie jedną po drugiej, 1 g. Wysłać pisma na bieżąco, bez opóźnień, a nie tuż przed zakończeniem wyznaczonego terminu sprawy, co ma bezpośredni wpływ na długość czasu prowadzenia sprawy, 1 h. Podpisywać pisma wyłącznie na podstawie udzielonego przez Naczelnika US upoważnienia, 1 i. Stosować się ściśle do obowiązujących zaleceń DIAS w Poznaniu w sprawie kontroli funkcjonalnej, 1 j. Zweryfikować ryzyka związane z brakiem możliwości orzekania w związku z długotrwale prowadzonymi postępowaniami podatkowymi, aby w pełni wykorzystać uprawnienia jakie daje kontrola funkcjonalna, 1 k. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.
Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości
Pouczenie
Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2026, poz. 158) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
Termin złożenia informacji
W przypadku stwierdzonych uchybień bądź nieprawidłowości w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.
PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu Maciej Młodzikowski (kwalifikowany podpis elektroniczny)

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Korespondencję otrzymują

1. Adresat - elektronicznie
2. aa

Do wiadomości – wyłącznie drogą elektroniczną

1. Z-ca DIAS – Beata Korczowska
2. Z-ca DIAS – Arkadiusz Radziejewski
3. Z-ca DIAS – Robert Stangret
4. Z-ca DIAS – Dariusz Strugliński
5. Z-ca DIAS – Agata Wciórka
6. Referat Nadzoru nad Orzecznictwem (ION)
7. Wydział Spraw Wierzycielskich (IEW)
8. Dział Wsparcia Zarządzania oraz Statystyki i Analiz (IWZ)